

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
SREDA
15. JUNIJ
1988

Letnik XLIII.
Štev. 25 (2385)
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt
Cena: 7 šil.
300 din

P. b. b.

**17. junij '88:
pravno svetovanje
za starše!**

Zveza slovenskih organizacij in „Slovenski vestnik“ prirejata v petek, 17. junija 1988 od 13. do 15. ure na sedežu ZSO v Celovcu, Tarviser Straže 16, pravno svetovanje za starše o vseh vprašanih v zvezi s dvojezičnim šolstvom. Za nasvete bosta na voljo odvetnika dr. Franci Seranjnik in dr. Sepp Brugger. Informacije dobite tudi po telefonu (0463) 514300-10).

Priprave za ločevanje v polnem teku – 14 novih razredov, 40 učiteljev!

Priprave za uvedbo novega ločevalnega zakona so že v polnem teku. Po prvih izračunih, ki jih je objavil deželni šolski svet, bo že z začetkom šolskega leta 1988/89 potrebno odpreti in urediti najmanj 14 novih razredov. Uvedba okrog 40 novih (enojezičnih) učiteljev bo že v prvem šolskem letu stala okrog 12 mili-

jonov šilingov, z vsakim novim letom pa dvakrat toliko.

Pedagoški inštitut za Koroško pa že vabi učitelje na pripravljalne seminarje za izvedbo novega zakona. Strokovno združenje slovenskih učiteljev opozarja, da se teh predavanj (15., 22. in 29. 6. ter 6. 7. v Dobrli vasi) ni treba udeležiti, ker niso obvezna!

Protest v parlamentu

Kot smo poročali, je skupina mater med plenarno sejo parlamenta s transparenti protestirala proti ločevalnemu zakonu. Varnostni organi so proti materam nastopili s fizično silo, tako da so morali eno izmed njih odpeljati v bolnico. ZSO, Klub zelene-alternative in Komite za obrambo dvojezičnega šolstva so vložili protest pri notranjem ministru.

Proti ločevalnemu zakonu! Tožba pri ustavnem sodišču

„Zveza slovenskih organizacij v interesu celotne narodne skupnosti na Koroškem ni niti najmanj pripravljena privoliti v ločitveni šolski zakon. Zato bo izkoristila vse možnosti pravnih postopkov, še posebej pa bo pri avstrijskem ustavnem sodišču vložila tožbo proti samemu zakonu“ – tako je tajnik ZSO dr. Marjan Sturm že dan po sklepanju o ločitvenem modelu na Dunaju napovedal prve ukrepe boja koroških Slovencev proti delu apartheida na Koroškem. Predsednik ZSO dipl. inž. Feliks Wieser pa je kritiko postopanja državnega poslanca zele-

nih Karla Smolleja preciziral: „Smolle bi lahko na različne načine poskušal doseči izboljšanje. Tega pa ne bi smel storiti, namreč, da je prodal široko gibanje, ki se že dolga leta prizadeva za obrambo skupnega dvojezičnega pouka na šolah širom južne Koroške!“ Wieser pa je tudi dodal, da nemškonalne sile zdaj že pripravljajo nove napade na pravice manjšine: „Že danes čutimo pritisk na cerkev, morda pa bodo potem hoteli uresničiti še narodnostno razmerje pri zasedbi mest v javnih službah!“

Ob sprejemu ločitvenega

zakona pa je zavzel javno stališče že tudi Željko Jeglič, član Izvršnega odbora predsedstva RK SZDL Slovenije in predsednik komisije za manjšinska in izseljeniška vprašanja: „Tako imenovani pedagoški model, ki ga je avstrijski parlament zdaj prelil v zakon, navzlic raznim korekturam v bistvu ločuje šolske otroke po učnem jeziku in kot tak nedvomno pomeni poslabšanje šolske situacije za koroške Slovence in dodatno obliko asimilacijskega pritiska. Udarec za slovensko narodno skupnost v Avstriji in s tem za nas vse je težak, saj so vsi deli te skup-

nosti, ne glede na vrsto različnih pogledov med njimi, odločno proti ločevanju. Izkušnje pa jih uče, da se novi naval ločevanja verjetno ne bo ustavil pri šolstvu.“

Spomnimo se samo geneze tega zakona oziroma pobude za spremembo dosedanjega stanja – predlog, ki so ga potem povzele vodilne stranke, je prišel iz skrajno nacionalističnega in protislovenskega roba koroške družbe z glavnim ciljem, da se zmanjša število prijav k dvojezičnemu pouku in obenem zniža komunikacijska vrednost jezika avtohtonega prebivalstva.“

Ob dnevu vstaje slovenskega naroda in ob 50. obletnici anslusa

VAS VABIMO NA

**9. Spominski
pohod na Komelj**

**Po poteh
Domnove čete**

ki bo v nedeljo, 10. julija
1988

Do 9. ure se bomo zbrali pri tov. Lipeju Koleniku pd. Lombarju v Čirkovčah pri Pliberku (Schlitterndorf bei Bleiburg). Za tem se bomo skupno odpravili na pohod. Do 13. ure bomo prispeli k spomeniku padlim partizanom na Komlju, kjer bo krajša spominska svečanost, potem pa partizanski miting. Pot pohoda je dolga 7 km v eno smer. Za vse tiste, ki se bodo peljali z avtom, je zbirno mesto pri spomeniku pri Cimpercu.

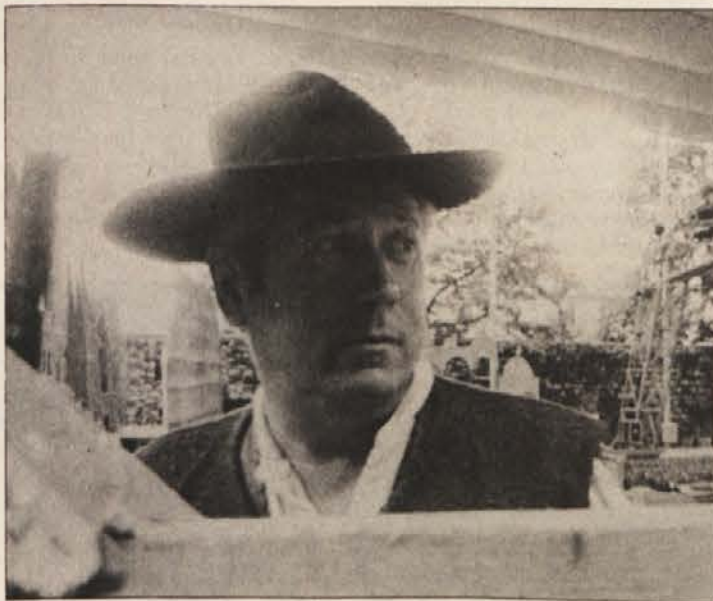
Organizatorji

PREBERITE

na
strani

- 2 Obširno poročilo o parlamentarni razpravi o šolski reformi
- 3 Mednarodni obzornik
- 5 Diese Woche im Slovenski vestnik
- 9 Sele vabijo na zanimivo razstavo
- 12 SAK zaključil prvenstvo na 6. mestu

Posebna priloga:
Kaj so posledice
novega zakona za
dvojezično šolstvo?

Miklova Zala '87 v Ljubljani

Čeprav je sodelovalo nekaj novih igralcev (kot npr. Valentin Wuzella, ki je zaigral vlogo Rutarja) je ljudsko gledališče Samorastniki tudi v Ljubljani izvrstno zaigralo obnovljeno besediš Miklove Zale (več na 6. strani).

Slika: Marko Gorenc

ZVEZA KOROŠKIH PARTIZANOV

vabi na tradicionalno

Tovariško srečanje

vseh demokratov in antifašistov

PRI PERŠMANU V PODPECI

v nedeljo, 26. junija ob 14 uri.

Srečali se bomo bivši partizani, aktivisti in demokrati treh dežel, Slovenije, Italije in Avstrije. Poleg govorov bo tudi kulturni spored. Za popestritev bo igrala godba na pihala iz Šmihela, za hrano in pijačo bo poskrbljeno.

Prosim, da se tega tradicionalnega srečanja pri Peršmanu udeležite vsi poštene koroški Slovenci, ki ste trpeli pod nacifašizmom in doprinesli svoj delež v borbi proti fašizmu. Prav tako vabimo vse borce, ki so se v času nacizma borili na Koroškem. Pripeljite s seboj tudi vaše sosede in prijatelje. Posebno vabimo mladino, da bomo skupno demonstrirali našo življenjsko voljo za skupno borbo proti spet porajajočemu neofašizmu.

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVČE
ČETRTAK
9. JUNIJ
1988
LETO XLII
ŠTE 25-2582
Cena 150 S
Izjave
P. S. 1.

K. Smolle glasoval za zakon – in osramotil odpor proti ločevanju

Kot je bilo pričakovano, je včerajšnji dan v avstrijskem parlamentu izšel zakon o ločevanju. Zelo zanimivo je bilo, da se je za zakon glasovalo 20 poslancev, med njimi tudi trije zeleni, med njimi Karel Smolle.

4 zeleni glasovali proti

Včeraj so 20 poslancev glasovalo za zakon o ločevanju, med njimi tudi trije zeleni, med njimi Karel Smolle.

„Črn dan“ za slovensko manjšino: parlament sklenil ločevalni zakon

Avstrijski parlament je včeraj (8. junij 1988) sklenil zakon o ločevanju, ki je bil za slovensko manjšino v Avstriji „črn dan“. Zakon, ki ga je avstrijski parlament sprejel, je bil namenjen ločevanju Slovencev od ostalih narodnosti v Avstriji. Zakon je bil sprejet s 20 glasovi, med njimi tudi trije zeleni, med njimi Karel Smolle. Zakon je bil sprejet s 20 glasovi, med njimi tudi trije zeleni, med njimi Karel Smolle.

S silo proti nasprotnikom ločevanja...

Prav Smolleja pa pri tem ni motilo, da je bil za svoj pristavek na ločevanje deležen hvale vseh tistih, ki že vseskozi sodijo med najhujše nasprotnike enakopravnega sožitja na Koroškem, in ki so deloma vidni predstavniki desnega ekstremizma v Avstriji. Karla Smolleja v parlamentarni razpravi tudi ni motilo, da so mu ploskali prav tisti, ki so v razpravi o ločevalnem šolskem modelu že napovedali nadaljnje napade na pravice koroških Slovencev. Nič mu ni pomenilo, da je npr. Jörg Haider hkrati s slavošpevom o Smollejevi „spravljivosti in civilni korajži“ spet napadel nekatere slovenske duhovnike na Koroškem, ki naj bi postali zmerni, bili naj bi samo dušni pastirji, ne pa da, po Haiderjevem mnenju, medna „podžigajo narodnostno mržnjo na podeželju.“ Karla Smolleja tudi ni motilo, da so ga slavili socialdemokrati in ljudska stranka, čeprav bi tudi on moral vedeti, da sta prav ti dve stranki že leta 1976 popustili pred FP in sklenili protimanjšinski tristrankarski pakt. Niti dejstvo, da ga je njegov frakcijski kolega Peter Pilz v parlamentarni razpravi javno in nedvoumno nagovoril: „Za manjšino je to oslabitev, če glasuješ za apartheid. Tako se lahko zgodi, da dajo Slovenci iz rok svoj zadnji adut, zanj pa vse premalo dobijo. Osebnost si ne bi upal prev-

Parlament je klonil pred nemškim nacionalizmom

8. junij 1988 je postal za koroške Slovence in demokratično javnost v Avstriji „črn dan“, saj so v avstrijskem parlamentu izglasovali ločitveni šolski zakon in tako popustili zahtevam nemško-nacionalnih in desnoekstremnih sil v deželi. Za ta zakon pa niso glasovali samo poslanci SPÖ, ÖVP in FP, temveč tudi trije zeleni, med njimi Karel Smolle.

Prav Smolleja pa pri tem ni motilo, da je bil za svoj pristavek na ločevanje deležen hvale vseh tistih, ki že vseskozi sodijo med najhujše nasprotnike enakopravnega sožitja na Koroškem, in ki so deloma vidni predstavniki desnega ekstremizma v Avstriji. Karla Smolleja v parlamentarni razpravi tudi ni motilo, da so mu ploskali prav tisti, ki so v razpravi o ločevalnem šolskem modelu že napovedali nadaljnje napade na pravice koroških Slovencev. Nič mu ni pomenilo, da je npr. Jörg Haider hkrati s slavošpevom o Smollejevi „spravljivosti in civilni korajži“ spet napadel nekatere slovenske duhovnike na Koroškem, ki naj bi postali zmerni, bili naj bi samo dušni pastirji, ne pa da, po Haiderjevem mnenju, medna „podžigajo narodnostno mržnjo na podeželju.“ Karla Smolleja tudi ni motilo, da so ga slavili socialdemokrati in ljudska stranka, čeprav bi tudi on moral vedeti, da sta prav ti dve stranki že leta 1976 popustili pred FP in sklenili protimanjšinski tristrankarski pakt. Niti dejstvo, da ga je njegov frakcijski kolega Peter Pilz v parlamentarni razpravi javno in nedvoumno nagovoril: „Za manjšino je to oslabitev, če glasuješ za apartheid. Tako se lahko zgodi, da dajo Slovenci iz rok svoj zadnji adut, zanj pa vse premalo dobijo. Osebnost si ne bi upal prev-

zeti odgovornosti za tak pristavek, saj bi cena utegnila biti previsoka“, Smolleja ni odvrnilo od glasovanja za sramotni zakon.

Naposled pa se Smolle tudi ni oziral na to, da tudi ni uspel menda zadnji poskus zelenih, da bi dosegli enotno nastopanje vseh svojih poslancev. Smolle je pozval predsednike SPÖ, ÖVP in FP, naj s posebnimi izjavami zagotovijo, da je šolski zakon zadnji napad na pravice Slovencev. Toda tako izjavo je dal edino Vranitzky, Haider ali pa kak zastopnik ÖVP pa na to še pomislila nista. Pa tudi izjavi kanclerja

Vranitzkega ne gre pripisovati preveč teže, saj je tudi za vprašanje šolstva najprej obljubil, da ne bo prišlo do sklepanja mimo volje prizadete manjšine, zdaj pa celo ni bil prisoten v parlamentu pri razpravi, prav tako, kot tudi ne ministri z izjemo Hawlickove. In prav omenjena ministrica za pouk je poleg Vranitzkega najboljši primer za to, kaj se je v parlamentu dejansko dogajalo: tudi ta je klonila pred pritiskom nacionalističnih sil, saj je v kratkem stališču v parlamentarni razpravi hvalila novo ureditev. Prav dejstvo, da je tudi ona za vsa prizadevanja, da je prišlo do sklepa ločevalnega zakona, v isti sapi hvalila Haiderja in Smolleja, pa je ponovni dokaz zato, da je tudi Smolle klonil pred manjšino sovražno strankarsko trojico.

Andrej Mohar

Smolle je v parlamentu zastopal svoje stališče – hvalile pa so ga SPÖ, ÖVP in FP

Slika: I. Schellander

Izjava ZSO: „Kršitev duha 7. člena ADP!“

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem je takoj po sprejetju zakona o ločitvi šolarjev po jezikovnih in etičnih kriterijih v dunajskem parlamentu izdala posebno izjavo, v kateri je zapisano:

„8. junij 1988 je škandalozni dan avstrijske manjšinske politike in eden najhujših udarcev za slovensko manjšino na Koroškem.“

Koroški nemški nacionalizem na čelu s Haiderjem je s šolskim ločitvenim modelom potisnil vladne stranke v sramoto.

Proti pedagoški stroki v Avstriji in inozemstvu, proti vsem konstruktivnim predlogom narodne skupnosti in znanosti, proti izraženi volji in odporu prizadetih učiteljev in staršev in končno proti vsem javno izrečenim obljubam zveznega kanclerja Vranitzkega, je avstrijski parlament sprejel šolski ločitveni model, kakršnega sta zahtevala Haider in koroški Heimadtiens.

50 let po priključitvi, v spominskem letu, je avstrijski parlament torej sklenil šolski zakon, ki odpira vrata rasizmu in netolerantnosti.

Sprejet je bil šolski zakon, ki deli ljudi po jezikovnih in narodnostnih merilih.

Manjšini sovražna politika Druge republike je povzročila katastrofalno nazadovanje

slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem.

Brez dvoma bo tudi sedaj sprejeti šolski zakon doprinesel k pospešitvi nadaljnje germanizacije.

Prav zaradi tega tudi ta zakon nasprotuje 7. členu ADP, ki vsebuje zaščitno funkcijo za narodnostno skupnost.

ZSO z vso odločnostjo odklanja ta zakon in bo zato podvzela vse potrebne pravne ukrepe.

Narodna skupnost, ki priznava tak zakon, se namreč sama predaja. Izjava poslanca zelenih Karla Smolleja, namreč, da glasuje v interesu Slovencev in vseh narodnih manjšin v Avstriji, pomeni zasmehovanje vseh, ki so se leta dolgo borili proti šolskemu ločevanju in nemškemu nacionalizmu. Njegovo zadržanje predstavlja veliko škodo za vso slovensko narodnostno skupnost na Koroškem. Razočarani smo tudi nad poslancema zelenih Wablom in Fuxom, ki sta zakon sicer obsodila, pa kljub temu glasovala zanj.

„Ne priznavamo ločevanja!“

„Upam, da je Smolle pristal na zakon v brezmejni naivnosti. Za narodno skupnost velja, da bi se v primeru, če bi sprejela ločitev, sama vdala“, je dejal tajnik ZSO dr. Marjan Sturm na posebni tiskovni konferenci na Dunaju dan po sklepu zakona v parlamentu. Tudi predsednik dipl. inž. Feliks Wieser je zbranim novinarjem povedal, da pomeni sklenitev šolskega

zakona najhujši udarec za slovensko narodno skupnost po letu 1945 in ugotovil, da je Smolle prodal solidarnostno gibanje. Od dunajskih strank je zahteval, naj opustijo svojo bojazen za glasove pri volitvah in kaj storijo v korist manjšin in ugleda Avstrije. „Preveč enostavno je“, je dejal Wieser, „če se stranke sklicujejo na to, da je v zakon privolil tudi Smolle, ko pa so

so proti ločevanju vsi strokovnjaki, pedagogi, prizadeti in mednarodna demokratična javnost.“

Dr. Avgustin Malle je ponazoril, da so v parlamentu sklenili tisti dve točki, ki sta v strokovni komisiji ostali še nerazrešeni. Tako je zatrjevanje parlamentarcev, da so menda upoštevali vmesno poročilo strokovne komisije, v bistvu načrtno zavajanje javnosti. Poleg tega so nekatere postavke, na katere se npr. sklicuje Smolle, zapisane le v iniciativnem predlogu, ne pa v zakonu samem. Tudi dr. Gero Fischer, zastopnik dunajske univerze, je odločno zavrnil zakon in med drugim dejal: „Drugega učitelja ni mogoče naučiti slovenščine preko poletja. Zato bi potrebovali vsaj nekaj semestrov – torej drugi učitelj ne bodo imeli niti ustreznega znanja drugega deželnega jezika niti ne bodo usposobljeni za skupno delo v razredu.“

Tajnik Sturm in predsednik Wieser na dunajski tiskovni konferenci ZSO.

Slika: Mohar

Iniciativa staršev je protestirala proti ločevanju. Sliki: I. Schellander

Začetek novega dialoga s psovskami in nasiljem

Medtem, ko smo ženske in študenti/ke v parlamentu izrazile svojo nejevoljo nad sklepanjem ločevalnega šolskega zakona proti volji velike večine prizadetih, je državni poslanec Karel Smolle govoril o novem dialogu, o spremenjenih medsebojnih odnosih, o pripravljenosti za mirno sožitje na vseh straneh. Omenil je tudi, da zakona nismo potuhtali Slovenci, nismo ga hoteli takšnega, kljub temu pa bo glasoval zanj – pač zaradi novega dialoga. Beseda pomeni, da sta zanj potrebna dva enakopravna partnerja. Kje je ostala naša enakopravnost? Kje so popustili nemškonačionalci in kje je popustil Smolle? V nobeni bistveni zadevi nismo mogli kaj iztržiti. Tudi število 9, ki ga nekateri navajajo kot uspeh, v resnici ne bo držalo, saj je najnižje število za odprtje razreda 7. Torej nekateri sami sebe „farbajo“. Ker pa vemo, da KHD in FP svojih stališč nista pripravljena spremeniti, to pač nekateri zahtevajo od nas. Žalostno je, da so našli prav slovenskega parlamentarca, ki je klonil njihovemu pritisku. Za to dejanje res ne bi potrebovali svojega parlamentarca. Naši nasprotniki točno vedo, da je bil zakon sklenjen po njihovi meri in se zato prav veselijo in hvalijo Smolleja in NSKS. Prepričana sem, da samo tako dolgo, kakor dolgo ju bodo potrebovali.

Kako bo ta dialog izgledal,

so nam že nakazali. Vsakdo, ki ni prepričan, da je to res enakopraven nov začetek, jih bo dobil po glavi. Manjšino so potisnili ob zid, zdaj pa jo hočejo spraviti še na kolena. Kdor ne bo ubogal, ga bodo pač morali prepričati s silo. To je bil tudi namen nasilnega ravnanja z nami v parlamentu. Naša akcija je bila mirna in namenjena informiranju poslancev ter kot poziv predvsem Smolleju in nikakor ni motila dela v parlamentu. Motili pa so gospodje državni poslanci sami, ki so kar takoj začeli z novim dialogom – „neumna krava“, „trapa“, „šlampa“...

Vida Obid

Kako kruto so redarji in državna policija ravnali z ženskami, ki so z balkona parlamenta razobesile transparente proti ločevanju in apartheidu, dokazuje primer Marije Wakounig, ki zaradi hudih poškodb še vedno leži v bolnici na Dunaju. Njeno željo, da bi s to akcijo prispevala k temu, da se bi tudi njeni otroci lahko še učili obeh jezikov v skupnem razredu, so kratkoma pohodili. Tako so še danes vidne njene poškodbe in bolečin ji tudi še tako iskrene želje po skorajšnjem okrevanju ne zmanjšajo. Kljub temu ji tudi mi v uredništvu želimo, da bi lahko kmalu zapustila bolnico – prav tako, kakor ji je to zaželel tudi predsednik ZSO Feliks Wieser v dunajski bolnici dan po surovem dejanju redarjev v parlamentu.

IZ RAZPRAVE

Obljubi ostajam zvest; hočem pa tudi začeti nov dialog. Vem, da sem s svojim zadržanjem sprožil zmešnjavo. Toda sem proti frontnim pozicijam na Koroškem.

Karel Smolle

Ko bo Smolle odkril srce tudi za neslovenske Korošce, se bom tudi jaz zamislil v srca koroških Slovencev. S Smollejem sva skoraj sosedu in se dobro razumeva. Izhajava brez problemov. Samo tako se da rešiti odprta vprašanja.

Jörg Haider

Manjšini smo zasadili nož med rebra.

Andreas Wabl

Z veliko vztrajnostjo smo dosegli zgodovinski korak. Zahvala velja predvsem Wagnerju, Smolleju in Haiderju.

dr. Hilde Hawlicek

Šolski zakon gotovo ni tisto, kar so si Slovenci želeli, morda niti ne zgodovinski kompromis, vendar dober trenutek avstrijskega parlamenta.

Fred Sinowatz

Manjšine so del naše avstrijske zavesti. Kljub temu pa smo naredili iz njih sovražnike.

Freda Meissner-Blau

Današnji dan je dan olajšanja in zadovoljstva.

Alois Huber

Grozovitosti slovenskih partizanov na žalost še nismo mogli pozabiti. Zato imamo nekaj takega, kar imenujemo „urangst“ v tem prostoru. Povrh pa imamo opravka še s slovenskimi funkcijami, ki so vse prej kot pa naklonjeni Koroški.

Hans Gasser

Vsak protiglas je „ne“ za skupnost in za dialog.

Othmar Karas

Danes je Smolle napravil prvi korak k mirnemu sožitju. Zato se njemu in krščanskim Slovincem zahvaljujem. Drugi korak, ki bi bil prav tako potreben, pa bi moralo biti sodelovanje Slovencev na 10. oktobrskih proslavah.

Jörg Haider

Osupnilo me je, da ta šolski model tako hvali Jörg Haider, ki je predstavnik desnega ekstremizma v tej hiši.

Peter Pilz

OBZORNİK

Mednarodna solidarnost s Čilom

11. julija se bo v Santiagu de Čile pričelo „Mednarodno srečanje umetnosti, znanosti in kulture.“ Pod geslom „Čile v srcu – Chile en el Corazón“ se bodo do 17. julija po vsej deželi vrstile prireditve, ki naj bi svetu pokazale jasno voljo ljudstva do svobodne države. V smislu informacije za bližnje srečanje v Čilu je bila tudi informacijska prireditev v Celovcu, prav tako pod geslom „Čile v srcu“. Miguel Gomez, novinar iz Čila v pregnanstvu, je navzoče informiral o trenutnem položaju v deželi, kjer že skoraj petnajst let vlada fašistični Pinochetov režim. Za uvod je prof. Janko Messner bral iz del čilenskih avtorjev. Prav tako pa je opozoril na pinochetizem v Avstriji, na Koroškem.

Miguel Gomez je pripovedoval o močni volji ljudstva po svobodi. V zadnjih mesecih se je v Čilu zgodilo marsikaj, 15., 16. in 17. junija, pa so študentje napovedali velike stavke, 30. junija bodo stavkali delavci, upor pa raste tudi med drugimi družbenimi sloji. Zamisel srečanja „Čile v srcu“ pa je, da bi okrepili notranjo solidarnost vseh opozicijskih sil v deželi.

Miha Pasterk

Padec dinarja, nova posojila

BEOGRAD. Gospodarska kriza v Jugoslaviji je terjala nadaljnje ukrepe. Tako ni presenetila novica o ponovni devalvaciji dinarja, tokrat za 24 odstotkov. Že pred sedmimi meseci je državno vodstvo izvedlo podoben ukrep. Istočasno je

FPÖ naprej na desno

DUNAJ. Haiderjev stil potiska svobodnjaško stranko vedno bolj v desno. Pred kratkim je svoj odstop napovedal generalni sekretar Haiderjeve stranke Gugerbauer. Veljal je za enega izmed redkih pristašev komaj zaznavne liberalni veje v FPÖ. Njegov odstop je v stranki sprožil nadaljnje prepire za vodilna mesta. Pri tem se je jasno pokazalo, da želi Haider zacementirati svojo absolutno oblast.

Nadškof postal kardinal

RIM/DUNAJ. Papež Janez Pavel II. je dunajskega nadškofa Groerja povzdignil v kardinala. Že imenovanje Groerja za avstrijskega nadškofa je sprožilo med angažiranimi avstrijskimi katoličani številne proteste, saj imenovani velja za skrajno konservativnega funkcionarja katoliške cerkve v Avstriji.

Ženske na tiskovni konferenci po surovostih v parlamentu. Med njimi poslovodja zelenih Pius Strobl.

Marija Wakounig

Slika: Arhiv

Proti monopolizaciji na področju javnih občil

Delovna skupnost za raznolikost sredstev javnega obveščanja (Arbeitsgemeinschaft Medienvielfalt) je nadstrankarsko interesno združenje, ki si je zastavilo cilj, da poišče nova pota za obveščanje javnosti. Neposredni povod za dvodnevno zasedanje delovne skupnosti na Dunaju je bila finančna udeležba zahodnonemškega koncerna WAZ (Westdeutsche Allgemeine Zeitung) pri avstrijskih časopisih „Krone“ in „Kurier“.

Udeležba WAZ je bila namreč nadaljnji korak k poenotenju javnega mnenja in vplivu zahodnonemških sredstev javnega obveščanja na avstrijski tisk. Poleg tega pa je potrebna širša razprava o bodočnosti avstrijskega tiska in elektronskih medijev. Omenjena delovna skupnost pa je v ta namen izdelala predlog programa, ki naj bi nudil nekatera izhodišča za to razpravo. Vzrok vsega je seveda katastrofalna koncentracija sredstev javnega obveščanja in dejstvo, da imajo dostop do sredstev javnega obveščanja v vedno večji meri samo „izbrane osebe“. Prizadevanja delovne skupnosti zajemajo predvsem dve veliki skupini medijev: na eni strani tisk, na drugi elektronske medije. Za tisk bo skupina pravnikov izdelala predlog za nov zakon o tisku. Nadaljnja zahteva pa bo zakon o zdru-

ževanju (Kartellgesetz), ki naj bi onemogočil spajanje medijskih podjetij za dosego monopolnega položaja v javnosti. Ta zakon pa naj bi omejeval tudi število naklade, pospeševal manjše medije, pravtako pa naj bi preprečeval diskriminacijo manjšin in obrobni skupin. Delovna skupnost za raznolikost sredstev javnega obveščanja nadalje poziva vsa uredništva manjših medijev, da tesneje sodelujejo. Za dosego tega cilja je mišljena ustanovitev zveze, v kateri naj bi bili zastopani vsi manjši mediji kakor tudi ustanovitev uredniškega sveta prav teh njihovih uredništev.

Na področju elektronskih medijev je delovna skupnost proti monopolizaciji vsakršne vrste. Zahteva več demokratizacije v ORF, svobodne radijske postaje v nekomercialne namene, je proti samo-

stojnim komercialnim radijskim postajam pa tudi proti radiu založnikov (Radio Print), ki se napoveduje za jeseni. Delovna skupnost opozarja, da je Avstrija edina zahodnoevropska država, ki nima svobodnih radijskih postaj. Prve dejavnosti delovne skupnosti na področju elektronskih medijev pa bodo pritožbe pri ORF, ustanovitev društva za pospeševanje svobodnih radijskih postaj in ustanovitev delavnic, v katerih se bodo ljudje usposabljali za delo s sredstvi javnega obveščanja.

Nesreča na Košuti:

Skupina ljubljanskih planincev je v stenah Košute na avstrijski strani doletela težka nesreča. Dve planinki sta zdrznili v prepad in zgubili življenji, dve osebi pa sta bili težko ranjeni.

Sploh je prišlo v zadnjih tednih v Avstriji do več takih nesreč. Zato pozivajo rešilci vse k večji pažnji.

Otroci so peli slovensko in nemško

Slika: Wieser

Otroci predstavili dvojezično kulturo

Drugo dvojezično kulturno popoldne, ki so ga skupno pripravili otroci in starši iz Slovenjega Plajberka, je bilo dobro obiskano. V 113 let starem in obnovljenem stogu poleg gostilne Laussegger je nastalo izvrstno prizorišče za take in podobne prireditve.

Pod vodstvom Kriste Laussegger so v obeh jezikih zapeli šolarji, medtem ko so odrasli zaigrali slovenski igro Zlata gos. Odlično sta občinstvo v nemščini zabavala dva plajberška klovna. Preprečljivi pa so bili tudi šolarji v vlogah popevkarjev in plesalcev ob modernih ritmih.

V odmoru je imelo občinstvo možnost nakupa posrečenih ročnih del mater in sodelovati na dražbi „čudežne“ rože in tako zagotoviti nekaj zaslužka za šolarsko blagajno. Za tem pa so nastopili gostje iz Žirovnice. Pod vodstvom pedagoga Slavka Mežka je mladinska glasbeno-dramska skupina z veliko fantazije uprizorila 15 pesmi z vsega sveta. Prireditelj je lepo uspela predvsem po zaslugi ravnatelja Kristijana Zeichna ml., ki je pripravil tako otroški kot nastop staršev in vodil celotno organizacijsko skrb.

IZVRSTNE
PURANOVE
SPECIJALITETE

PÖTTELSDORFER[®]
FEINE PUTENSPEZIALITÄTEN

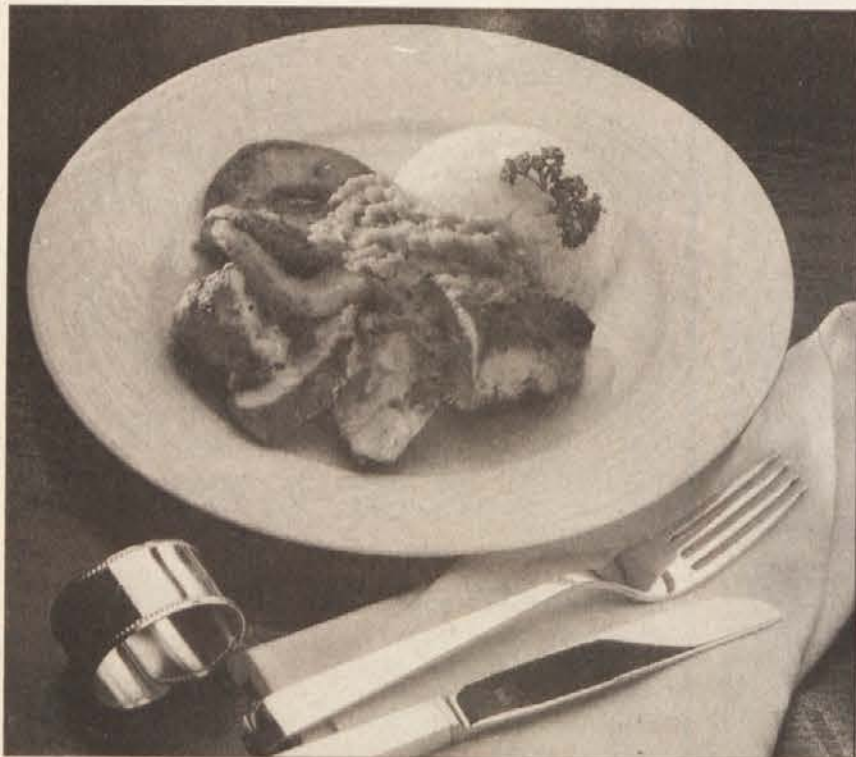
Steak iz puranovih prsi z bananami

Potrebuje: 4 steake iz puranovih prsi (po pribl. 20 dkg), 2 banani (18 dkg), 2 jabolki za omako (28 dkg), 1 čebulo (5 dkg), 1 jabolko (18 dkg), maslo, 1/8 l smetane, 1/8 l juhe, 1/16 l pomarančnega soka, sok polovice limone, 1 nožev konico mletega ingverja, sladkor, sol, poper

Izvrstni lahki recept za osveščene o kalorijah

Pripravite: V steak iz puranovih prsi na straneh zarežete globoke žepe. Olupite banani in ju poševno zrežete v rezine, s katerimi napolnite žepe steakov. Žepe nato spnete z zobotrebeci. Steak posolite in popoprate. 28 dkg jabolk olupite, odstranite koščice, nato pa zrežete v približno pol centimetra debele rezine.

Kuhate: Steake na vročem maslu zapečete na obeh straneh, vsako stran 3 minute dolgo. Ob tem pečete tudi jabolčne rezine. Steake nato položite na ploščo in naložite nanje jabolčne rezine. Nato sesekljate čebulo in zribate jabolko (na ribežnu za hren) v ponev, kjer oboje zapečete, da porumeni. Nato vlijete smetano, juho in pomarančni sok v ponev in pustite, da zavre. Omaki nato izboljšujete okus z limoninim sokom, ingverjem, sladkorjem in soljo, nato pa z njo prelivate steake. Prihuka: zelena solata z jogurtovo marinado in rižem.

Kärntner Land-Ei

Handelsgesellschaft m.b.H./Trgovska družba z o.j.

A-9020 Klagenfurt/Celovec, Siebenhügelstraße 75
telefon (0463) 23 4 06

Volkgruppen-Referat der ÖH solidarisch mit Slowenen

Das Volksgruppenreferat der ÖH-Klagenfurt erklärte in einer Presseaussendung, daß der „Tag der Einheit“ der „Tag des neuen Dialogs“, und der „Tag des Karl Smolle“ nichts an der Tatsache ändern, daß der 8. Juni 1988 als „Tag der Schülerentrennung“ in die österreichische Geschichte eingehen wird.

„In Wahrheit ist es ein Skandal, daß trotz langjähriger Einsprüche und Warnungen zahlreicher Experten nun das österreichische Parlament endgültig den Forderungen des KHD die Zustimmung gab, und damit mitverantwortlich ist für die Errichtung von Mauern zwischen slowenischsprachigen und deutschsprachigen Kindern. Daran ändern auch die zahlreichen beschönigenden Reden der Nationalratsabgeordneten nichts, die plötzlich im Grün- Abgeordneten Karl Smolle „ihren Dialogpartner“ gefunden zu haben scheinen. Diese „Wende“ ist nicht nur auffallend, sie ist auch dem größten Teil der slowenischen Volksgruppe, wie auch der breiten Solidaritätsbewegung nicht einsichtig“, heißt es in der Erklärung.

Das Volksgruppenreferat protestierte ferner „aufs Schärfste gegen diese Kriminalisierung des berechtigten Protestes und gegen diese Versuche der Einschüchterung gegenüber denjenigen, die in Besorgnis um die Zukunft Widerstand leisten. Wir beglückwünschen ausdrücklich die Kolleginnen und Kollegen, die auch stellvertretend für viele andere ihrem Unmut Ausdruck verliehen haben“, heißt es in der Aussendung in der abschließend alle wirklichen Demokraten dazu aufgefordert werden, weiter und wirksam Widerstand zu leisten gegen die minderheitenfeindlichen und demokratiegefährdenden Tendenzen.

Sprechstunde zu Fragen des zweisprachigen Schulwesens

Am Freitag dem 17. Juni, von 13 bis 15 Uhr, findet eine Sprechstunde der Rechtsanwaltskanzlei Dr. Franc Serajnik/Dr. Sepp Brugger zu aktuellen Fragen des zweisprachigen Schulwesens für Eltern statt. Die Sprechstunde wird am Sitz des Zentralverbandes slowenischer Organisationen in Klagenfurt, Tarviser Str. 16, abgehalten. Themenbereiche sind die zweisprachige Volksschule in Klagenfurt, der Elementarunterricht in Slowenisch in der 4. Volksschulklassen und an den Hauptschulen, zweisprachige Schulzeugnisse und die Auswirkungen des vom Nationalrat beschlossenen Trennungsmodells. Es sind auch Anfragen per Telefon (0463)514300-10 möglich.

DIESE WOCHEN IM

SLOVENSKI VESTNIK

Die Seite für unsere deutschsprachigen Leser/innen

Zentralverband zur Trennung: Artikel 7 blieb auf der Strecke – Ein skandalöser Tag für die österreichische Minderheitenpolitik – Proteste

Der Zentralverband slowenischer Organisationen in Kärnten nahm sofort nach Beschlußfassung über die Trennung von Schülern nach sprachlichen Kriterien an den Schulen Südkärntens in einer Presse-Erklärung und im Rahmen einer von in- und ausländischen Journalisten stark besuchten Pressekonferenz in Wien zur Reform des zweisprachigen Schulwesens Stellung. Das Gesetz wurde scharf abgelehnt, wobei gleichzeitig angekündigt wurde, daß man alle demokratischen und rechtlichen Möglichkeiten nützen werde, dieses Gesetz zu Fall zu bringen bzw. dessen Umsetzung im Schulalltag zu erschweren.

Der 8. Juni bleibt ein skandalöser Tag in der Minderheitenpolitik Österreichs und ein schwerer Schlag gegen die slowenische Volksgruppe in Kärnten, heißt es in der Erklärung des Zentralverbandes zur Parlamentsentscheidung, in der auch festgestellt wird, daß „Der Kärntner Deutschnationalismus mit Haider an der Spitze die Regierungsparteien mit dem Schultrennungsmodell in die Schande gehetzt hat“.

In der Stellungnahme des Zentralverbandes heißt es weiter: „Entgegen der pädagogischen Fachwelt in Österreich und im Ausland, entgegen allen konstruktiven Vorschlägen der Volksgruppe und der Wissenschaft, entgegen dem erklärten Willen und Widerstand der betroffenen Lehrer und Eltern und schließlich entgegen allen öffentlich gemachten Zusagen von Bundeskanzler Vranitzky, wonach eine Schulregelung nur im Konsens mit der betroffenen Volksgruppe erfolgen wird, beschloß das österreichische Parlament das von Haider und dem KHD geforderte Schultrennungsmodell.“

50 Jahre nach dem Anschluß, im Gedenkjahr, beschließt also das österreichische Parlament ein Schulgesetz, das dem Rassismus und der Intoleranz Tür und Tor öffnet.

50 Jahre nach dem Anschluß, beschließt das österreichische Parlament ein Schulgesetz, das Menschen nach ihrer sprachlichen und ethnischen Zugehörigkeit trennt.

Die minderheitenfeindliche Politik der 2. Republik hat einen katastrophalen Rückgang der slowenischen Volksgruppe in Kärnten zur Folge.

Ohne Zweifel soll auch das nunmehr beschlossene

Schulgesetz dazu beitragen, der Assimilation und Germanisierung weiter Vorschub zu leisten.

Gerade deswegen widerspricht auch dieses Gesetz dem Artikel 7 des österr. Staatsvertrages, der eine Schutzfunktion für die Volksgruppe einnimmt.

Der Zentralverband slowenischer Organisationen lehnt dieses Gesetz mit aller Entschiedenheit ab und wird daher alle Schritte unternehmen um es rechtlich anzufragen. Eine Volksgruppe, die ein solches Gesetz akzeptiert, gibt sich nämlich selbst auf.

Daher ist das Abstimmungsverhalten der Grünabgeordneten K. Smolle, Wabl und Fux eine Verhöhnung all jener, die seit Jahren mit großem Einsatz und sehr viel Idealismus gegen Schulsegregation und Deutschnationalismus kämpfen.

Der Zentralverband protestierte auf das schärfste auch gegen das brutale Vorgehen der Polizei und des Ordnerdienstes des Parlamentes gegen eine Gruppe von betroffenen Müttern, die auf friedliche Weise im Parlament gegen das Schultrennungsmodell auftraten. Wie in der Sonderausgabe des Slovenski vestnik bereits berichtet, mußte eine Mutter mit Verletzungen ins Krankenhaus eingeliefert werden, einige Frauen standen unter Schockwirkung.

„Das Vorgehen der Sicherheitskräfte stellt einen weiteren Beweis dafür dar, daß die 2. Republik das Schultrennungsmodell nur mit Brachialgewalt durchsetzen können“, heißt es in der Aussendung, in der der Zentralverband ankündigt, daß er bei Innenminister Blecha offiziell protestieren wird.

Sonderfahrt auf der „Geburtsstabsbahnstrecke“ nach Maribor und weiter nach Ptuj teilzunehmen.

Sonderfahrkarten sind erhältlich: ÖJG/Kärnten, Karfreitstr. 1/1. Stock/Klagenfurt, Tel. (0463-)511853 – Reisebüro „Cartrans“, Paulitschgasse 7/ Klagenfurt, Tel. (0463-)512680 – Hauptbahnhof/Klagenfurt, sowie Bahnhöfe: Grafenstein – Tainach/Stein – Kühnsdorf und Bleiburg – Stadtgemeindeamt Bleiburg – Marktgemeindeamt Eberndorf – Modellbaugeschäft A. Kretschmann, Nikolaiplatz 1/Villach, Tel. (04242-)28593. Achtung! KEINE Fahrkarten am 18. Juni und im Sonderzug!

8. Juni 1988: „Tag der Schülerentrennung“

In einer Presseaussendung des „Komitees zur Verteidigung der zweisprachigen Schule“ wird der 8. Juni 1988 als „Tag der Schülerentrennung“ bezeichnet, der unruhlich in die Geschichte eingehen wird. Drei der vier im Nationalrat vertretenen Parteien haben damit einem Gesetz zugestimmt, welches den minderheitenfeindlichen Zielsetzungen des Kärntner Heimatdienstes, der Kärntner Abwehrkämpferbundes und der FPÖ eine rechtliche Basis gibt.

50 Jahre nach 1938 wird hiermit ein Rückschritt in die Vergangenheit gesetzt: Trennung statt Gemeinsamkeit, Intoleranz statt Toleranz.

Dabei weisen wir darauf hin, daß

- die in den Präambeln enthaltenen Erklärungen durch die Durchführungsbestimmungen ad absurdum geführt werden,

- dieses Modell gegen den Willen von weiten Kreisen der betroffenen durchgesetzt werden soll,

- keine Phase von Schulversuchen durchgeführt wird, was einem Bruch mit der langjährigen österreichischen Tradition der Schullehreform darstellt,
- sich namhafte Wissenschaftler aus dem In- und Ausland gegen das Trennungsmodell ausgesprochen haben,

- sich kein einziger namhafter Wissenschaftler für dieses Trennungsmodell ausspricht,

- im internationalen Vergleich dieses Trennungsmodell einen eklatanten Rückschritt bedeutet und mit den Bemühungen Österreichs um eine Annäherung an die EG nicht in Einklang zu bringen ist,

- in Zeiten, wo an allen Ecken und Enden gespart wird, über Jahre hinweg hunderte Millionen von Schilling in eine Segregationspolitik investiert werden.

Es liegt in der Natur der Sache, daß der Widerstand der betroffenen und der solidarischen Personen, Gruppen und Institutionen im In- und Ausland, durch die Beschlußfassung des Trennungsgesetzes noch verstärkt herausgefordert wird.

„Auch dann, wenn ein Angehöriger der slowenischen Volksgruppe im Parlament meint, es sei günstiger mit den Wölfen zu heulen, wird die breite Ablehnung gegen dieses „chauvinistische Gesetz“ (Freda Meissner-Blau) und seine verheerenden Folgen noch zunehmen, heißt es in der Aussendung des Komitees zur Verteidigung der zweisprachigen Schule.“

Das Komitee protestierte auch gegen das brutale Vorgehen des parlamentarischen Ordnerdienstes gegen eine Gruppe von betroffenen Eltern aus dem zweisprachigen Gebiet und verurteilte auf das aller schärfste Formen der brachialen Gewalt.

„Das gewaltsame Vorgehen gegen friedlich demonstrierende Eltern ist ein eklatanter Verstoß gegen die Demokratie und ist nur ein Beweis dafür, daß das Trennungsmodell ein Konfliktmodell ist und zur Verschärfung des Klimas zwischen Volksgruppen führen wird“, heißt es abschließend.

Studienreise nach Israel vom 12. bis 21. Juli 1988

Israel, das Land der Juden, Christen und Moslems ist Lebensraum von Menschen, die um ihre Existenz kämpfen. Wer sich über die tägliche Medieninformation hinaus an Ort und Stelle in diesem umstrittenen Landstrich umsehen, mit Juden, Moslems und Christen ins Gespräch kommen möchte, ist zu dieser

Reise eingeladen. Die Reise wird mit dem konzessionierten Reisebüro Dr. Degener, Villach, durchgeführt.

Informationen erteilt Maria Halmer, Klagenfurt, Kinkstraße 47, Tel. 0463/5115 77/35 tagsüber oder 0463/55 44 2 abends und zum Wochenende.

Am 18. Juni: Dampfzug-Sonderfahrt nach Ptuj“

Zum Gedenken an die Eröffnung von Kärntens erster Eisenbahnlinie Maribor-Klagenfurt, im Juni 1863, verkehrt am Samstag, dem 18. Juni 1988 ab Klagenfurt/Hbf. um 6.24 Uhr eine historische Dampfzuggarnitur über Grafenstein (6.36) – Tainach/Stein (6.47) – Kühnsdorf (7.05). Mittlern (7.18) – Bleiburg (7.30) nach Maribor/Studenci (9.40) und über Pragersko weiter nach Ptuj – Ankunft: 11.10 Uhr.

Empfang mit Festprogramm der Stadt Maribor in Studenci – Ankunft eines weiteren Dampfsonderzuges aus Graz – Empfang der Sonderzüge in Ptuj – Bustransfer zur „Kirchtags-Festwiese“ in

Ptujske toplice/Termalbad – Musik und Volkstanzvorführungen. Nach dem Mittagessen nach freier Wahl Teilnahme an Stadt- und Schloßführung. Besuch der großen Weinkellerei mit Weinverkostung und eventuell auch Schifffahrt auf der Drau. Rückfahrt ab Ptuj: 17.00 Uhr. Empfang des Jubiläumszuges in Bleiburg (19.45) – Empfang mit großem Festprogramm in Kühnsdorf/Kirchtag am Bahnhof“ ab 20 Uhr – Rückkunft nach Klagenfurt: 22. Uhr/Fackelspalier. Die Veranstaltung und Sonderfahrt findet bei jeder Witterung statt! Die Bevölkerung ist herzlichst eingeladen, an der

Pliberški otroci so sovrstnike pristrčno sprejeli.

„Skupno v Pliberku“: Učenci so spoznavali skupne probleme

Oddaja o narodnih skupnostih v Avstriji na ORF je bila za učitelje in učence glavne šole Harmanndorf v Nižji Avstriji spodbuda, da so se začeli zanimati za probleme dvojezičnosti. Sklenili so, da se povežajo z dvojezičnimi učenci. Aprila 1987 so pisali na glavno šolo v Pliberku. S pomočjo staršev, šole, občine in gospodarskih dejavnikov so učitelji in učenci ob koncu šolskega leta povabili dvojezični šolski razred z učiteljem Mirkom Kertom v Harmanndorf. Kot je dejala učiteljica Heidi Schmidt, ki je s strani gostiteljev odgovorna za projekt „Miteinander – Minderheiten in Österreich“, „Skupno – manjšine v Avstriji“, je namen zlasti v tem, da nemškogovoreči šolarji spoznajo dvojezičnost, in pa obratno, da se šolarji iz Pliberka zavedajo dvojezičnosti ne da bi se je sramovali.

Ker je bil obisk pliberških šolarjev v Nižji Avstriji zelo pozitiven in so bili udeleženci enotnega mnenja, da je bilo to zanje najlepše doživetje v dobi glavne šole, so se odločili, da povabijo prijatelje iz Harmanndorfa v Pliberk.

Preteklo soboto so gostje končno prispeli v Pliberk. Že prej so se namreč en teden mudili na Koroškem.

Na glavni šoli I v Pliberku jim je v pozdrav zapel šolski zbor, ki ga vodi učiteljica Rozina Katz. V imenu šole je goste pozdravil ravnatelj Herman Germ, dobrodošlico pa jim je izrekel tudi župan Mikusch. Gostje so ob tej priložnosti takoj pokazali, da so se ob prvem srečanju že nekaj naučili. Zato so v zboru zapeli pesem „Mi se imamo radi“.

Da so se učenci GŠ Harmanndorf in GŠ Pliberk lahko ponovno srečali, je bilo potrebno precej priprav. Za projekt „Skupno v Pliberku“ – Gemeinsam in Bleiburg – je bil odgovoren nadučitelj Mirko Kert. Dejal je, da je bila podpora raznih strani izjemna. Gospodarski dejavniki, občina, avstrijska vojska, starši, učenci in učitelji so s skupnimi močmi omogočili srečanje v Pliberku.

Cilj projekta je, tako meni Mirko Kert, da šolarji poglobijo razumevanje za obojestranske probleme in jih znajo skupaj reševati. S tem se tudi šola približa vsakodnevnemu življenju. To pa je prav gotovo uspelo, saj so učenci obeh šol od sobote do torka skupaj preživeli dneve z dokaj pestrim in zanimivim programom.

Miha Pasterk

Skupno so se poveselili.

Slika: Pasterk

KOMENTAR

dr.
MARJANA
STURMA

„NOV DIALOG“ – POT V POLITIČNO VINDISARŠČINO?

Državni poslanec Karel Smolle je svoj pristanek k ločevalnemu „pedagoškemu“ modelu utemeljil tudi s tem, da želi omogočiti nov dialog s pristojnimi oblastmi v deželi in državi. Zato je menda potreben takorekoč korak nazaj, ki pa bo v bodočnosti omogočil več korak naprej.

Deželni glavar je to njegovo ravnanje pozdravil in ugotovil da je del koroških Slovencev po 70 letih „konfrontacije“ spremenil svojo politiko. Šef svobodnjakov in iniciator zahteve po ločevanju je pravtako pohvalil Smollejevo za držanje in izpostavil potrebo po ločevanju v cerkvi in pozval „katoliške Slovence“, da v duhu novega dialoga v „aliansi“ domovini zvestih sodelujejo tudi pri vsakoletnih 10. oktobriških proslavah.

Seveda pa Haider o takoiimenovani zagotovitveni izjavi, ki naj bi v bodoče preprečevala kakršnokoli reševanje manjšinskega vprašanja proti volji prizadete manjšine, ni hotel nič slišati.

Tudi predstavniki koroške ÖVP niso posebej poudarjali novega dialoga, temveč so zelo zagriženo zagovarjali koroški „pedagoški“ model.

Kaj torej preostane od „novega dialoga“?

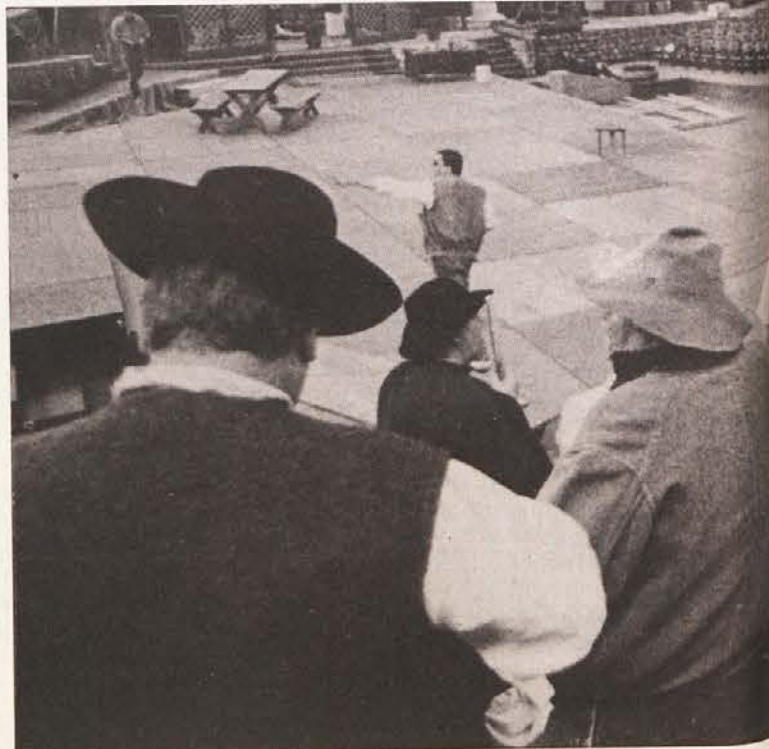
1. sprejetje zakona, ki ga odklanja manjšina in vsa avstrijska demokratična in strokovna javnost.

2. nemškonaacionalna ofenziva v zvezi z dvojezičnostjo se bo prenesla v cerkev, in to s pristankom Smolleja.

3. koroške stranke, ki pa oblikujejo protimanjšinsko politiko, niso dale nobenega zagotovila, da bodo to opustile. Nasprotno, Haider v bistvu zahteva, da se koroški Slovenci odpovemo svoji narodnostni identiteti z vsemi prvinami.

Koroški Slovenci smo seveda za dialog, ki pa ne sme biti cesta enosmernica.

Prav zato politika nenačelnega drobnjarkstva vsebuje nevarnost, da postane nova oblika politične vindisarščine.

Igralci ljudskega gledališča Samorastniki na vaji v Ljubljani.

Miklova Zala v L

Cankarjev dom, Festival Križanke in Slovenska prosvetna zveza so v soboto v ljubljanskem letnem gledališču organizirali ponovno uprizoritev Miklove Zale '87, ki jo je izvedlo ljudsko gledališče Samorastniki s Koroške.

Čeprav je preteklo že skoraj leto dni, odkar je bila Miklova Zala '87 zadnjič uprizorjena – na Celjskem gradu v lanskem septembru – in čeprav je bilo treba zaradi službenih in drugih obveznosti prezasesti precej vlog, je predstava v Križankah potekala brezhibno in ure-

jeno. Novi igralci so se dokaj hitro vživeli v svoje vloge, „stari“ pa so obdržali znano svežino. Seveda pa je moral vsak ansambel ponovno opraviti nekaj vaj. Prav za to požrtvovalnost in sodelovanje se SP vsem sodelujočim posebej zahvaljuje.

Miklova Zala '87 pa bi si v ljubljanskih tleh prav gotovo zaslužila še več gledalcev. Kot jih je bilo v soboto več 700, ki si jo je v soboto ogledalo. Toda vsi, ki so prisli, so bili navdušeni, slišati pa je bilo tudi oceno gledališke strokovnjakov, ki koroški

Le postopoma se je maloštevilna publika začela ogrevati za norčave prizore dveh možakarjev v fraku in cilindru in tretjega, ki ju je spremljal na električni kitari. Na koncu pa jih je za izreden enourni nastop nagradila z dolгим aplavzom. V kulturni taberni Pri Joklnu so nastopili Stefan Suske, Harald Pichlhöfer in Armin Pokorn z uprizoritvijo besedil ruskega surrealista Daniila Charmsa. Vsi trije so člani „Grazer Schauspielhaus“ in so od januarja dalje nastopali s svojim programom v Gradcu, na Južnem Tirolskem in drugje.

Na odru so si sledili krajši

in daljši norčavi skeči in prizorčki, ki niso bili vsebinsko povezani. Bilo so smešni trenutki iz ruskega vsakdana medvojne dobe. Prvi možakar je razlagal, zakaj je „najboljši“ in najmodrejši, drugemu se je zapletalo, tako da je preskakoval z ene teme na drugo, spet tretji pa je ironično prikazal strašno usodo oslepelega moža. Kitara – vsklajena in povezana z magnetofonskimi posnetki – pa je fantastično spremljala dogajanje na odru. Igralsko je bil večer na visoki ravni, zabava nevsakdanja. Avtor Daniil Charms je bil v času staliniзма preganjan.

Konec šolskega leta!

Strokovna kmetijsko-gospodinjstva šola zavoda šolskih sester v Šentrupertu pri Velikovem je v soboto in nedeljo popoldne izvedla zaključno prireditev. Po pozdravnih pesmih je spregovoril župnik Valentin Gotthard, ki je podkrepil poseben pomen materinega jezika, pomemben zlasti še za to šolsko ustanovo. V režiji župnika Petra Stickra so gojenke uprizorile igro o „črnogorski pastirici“, zgodbo iz 16. stol., ki pripoveduje o redovnici, ki se je „bičala, da ji je pokala koža“. Kot taka pri vsej dobri volji ne more biti vzgled

današnji ženski, pa tudi ne gojenkam! Poleg razstave svojih del so učence izdale tudi glasilo KUS/KIS (Kärnten und Slowenien/Korošice in Slovenke).

Iz posameznih prispevkov je razvidno, da so gojenke vendarle produkt današnjega časa. Z njim živijo in čutijo, sedanost jim je zgled za bodočnost, ne pa 16. stoletje in „zazidane device“. Uredniški odbor glasila deklet Strokovne kmetijsko-gospodinjstva šole Šentrupert je vodila Marica Kušej.

Miha Pasterk

Posebna priloga

Dejstva o novem šolskem zakonu

Spodletela „reševalna akcija“ za poslanca Karla Smolleja v „našem tedniku“

Nočemo poglobljati različnih stališč obeh osrednjih organizacij o aktualnih vprašanjih manjšinske politike in tudi ne začeti s polemiko na račun drugega slovenskega tednika „nt“. Lahko pa rečemo, da bralci obeh listov pričakujejo objektivno infor-

macijo, da bi si lahko sami ustvarili sliko, ki odgovarja resničnosti.

Zadnji dve številki „našega tednika“ pa nam vzbujajo vprašanje, kje je pri cenjenih kolegi (ali politikih?) na Viktringer Ringu časnikarska

odgovornost za informiranje naših ljudi – koroških Slovencev. Namreč dejstvo je, da glasilo NSKS informira svoje bralce na način, ki ni samo zelo problematičen, ampak vsebuje tudi nevarnost, da poglobi že tako hudo negotovost v ocenjevanju manjšin-

ske politike med koroškimi Slovenci. Za ilustracijo takega načina „informiranja“ s strani „nt“ si je uredništvo SV izbralo poročilo „našega tednika“ o posvetu NSKS, KKZ in KEL v številki 22 (faksimile članka in odmevov na naslednji strani), ter zelo

samovoljno interpretacijo novega šolskega zakona (spodaj).

Oba primera takega informiranja več ne odgovarjata potrebam bralcev po objektivni informaciji, ker sta v nasprotju z dejstvi!

Pedagoški model

Nemški učitelj za nemške otroke – slovenski učitelji za slovenske otroke. – **Parola oz. zahteva „Nemški učitelj za nemške otroke – slovenski učitelj za slovenske otroke“ nikjer ni tako zapisana.**

Drugi učitelj je popolnoma enakopraven razrednemu učitelju. Prednost pri nastavitvi za druge učitelje s slovensko izobrazbo sploh ni upoštevana. – **O popolni enakopravnosti drugega učitelja sploh ni govora.**

V pedagoškem modelu o tem ni govora.

V pedagoškem modelu o tem ni govora.

Delitveno število 7, kar bi – na podlagi šolske statistike iz leta 1987/88 – pomenilo 24 dodatnih paralelnih razredov. – **Delitveno število je 7, kar bi na podlagi prijav iz leta 1987/88 pomenilo nad 35 dodatnih paralelnih razredov.**

Prostorska ločitev bi v posameznih primerih bila tudi možna, če bi bilo prijavljenih in neprijavljenih manj kot 7 učencev (npr.: 6+6). – **„Prostorska ločitev bi bila v posameznih primerih možna tudi, če bi bilo prijavljenih in neprijavljenih manj kot 7 (npr.: 6+6)“. O taki možnosti ločitve v „pedagoškem modelu“ ni govora.**

Pedagoški model predvideva slovenščino tudi kot prosti predmet, kar bi pomenilo nevarnost, da bi število prijav k dvojezičnemu pouku padlo. – **Za otroke, ki so prijavljeni k dvojezičnemu pouku in ne znajo dobro slovensko, predvideva „pedagoški model“ dopolnilni pouk – slovenščino kot prosti predmet.**

Novi šolski zakon – po „nt“

V novem šolskem zakonu takega ločevanja ni.

Razredni učitelj ostane prvi učitelj; zanj pride v poštev samo učitelj s polno kvalifikacijo za dvojezični pouk. Pri nastavitvi imajo prednost asistentni učitelji z zaključenim tečajem iz slovenščine in ki prihajajo z dvojezičnega ozemlja.

Asistentni učitelji morajo obiskovati tečaj za team teaching in spoznavanje zgodovine in kulture koroških Slovencev.

Veljavnostni manjšinsko-šolski teritorij ostane takšen kakor doslej.

Delitveno število 9, kar bi pomenilo samo sedem dodatnih paralelnih razredov.

Triletna poskusna doba zakona s spremno strokovno komisijo pri ministrstvu za pouk, v kateri je zagotovljeno sodelovanje strokovnjakov slovenske narodne skupnosti in univerze. Po treh letih mora dati komisija parlamentu poročilo. Vrh tega je predvideno mesto za pritožbe vseh, ki so zaradi novega zakona prizadeti.

Treba bo izdelati sodobne učne pripomočke za dvojezični in slovenski pouk.

V prihodnje se naj nastavi po objektivnih kriterijih. Ti kriteriji morajo biti izdelani v smislu vmesnega poročila strokovne komisije pri ministrstvu za pouk – torej tistega poročila, h kateremu se priznavajo obe osrednji organizaciji in celovška univerza.

Ustanovitev paralelnih razredov je možna samo, če je najmanj 9 prijavljenih in 9 neprijavljenih.

Novi zakon predvideva za prijavljene otroke, ki ne znajo dobro slovensko, dopolnilni pospeševalni pouk.

Novi šolski zakon – dejstva

Tako „pedagoški model“ kot novi šolski zakon imata nekaj skupnega: ločevanje otrok po jezikovnih kriterijih. V razredih z neprijavljenimi otroki bo poučeval/a enojezič(e)n/a učitelj/ica. V razredih s prijavljenimi otroki bo poučeval/a učitelj/ica s polno kvalifikacijo za dvojezični pouk. To je ločevanje.

Tudi novi šolski zakon izrecno ne zagotavlja, da mora biti razredni/a učitelj/ica dvojezično kvalificiran/a. Pri zaposlovanju drugih učiteljev/ jic naj bi imeli/e prednost tisti/e, ki so prostovoljno obiskovali/e jezikovni tečaj slovenščine, kar pa pomeni, da bodo zaposlovali tudi take brez tečaja. V nasprotju s „pedagoškim modelom“ določa novi šolski zakon „samostojno in odgovorno vzgojno delo“ drugega učitelja, kar pomeni enakopravnost z razrednim učiteljem. To zahtevo je izsilil Haider.

Dodatni/e učitelji/ice morajo sicer obiskovati tečaje, kjer si pridobijo znanje o skupinskem delu ter znanje o zgodovini in kulturi koroških Slovencev. Slovenski jezikovni tečaj pa ni obvezen!

Okrnjenje veljavnosti manjšinsko-šolskega teritorija v pedagoškem modelu ni bilo predvideno.

Delitveno število je 9. Po informacijah koroške deželne vlade bo na podlagi najnovejših prijav samo za prihodnji prvi razred 1988/89 potrebnih 14 dodatnih enojezičnih paralelnih razredov. To pomeni, da bi po tem šolskem zakonu imeli na prvih treh stopnjah približno okrog 40 dodatnih enojezičnih paralelnih razredov.

Za troletno dobo uvajanja (to ni doba šolskega poizkusa) naj bi ustanovili posebno komisijo, ki naj bi izvajanje šolskega zakona opozovala, diskutirala, ocenjevala in dokumentirala. Ta komisija nima stvarnih kompetenc interveniranja v smislu znanstvenega spremljanja. Nikjer ni govora o sodelovanju strokovnjakov slovenske narodne skupnosti in univerze. Poročilo komisije po treh letih je brezpredmetno in brez konsekvenc, ker parlament ni obvezan, da bi na novo diskutiral o šolski ureditvi.

Zahteva po objektivnih kriterijih pri zasedbi ravnateljskih mest je vseavstrijska in v bistvu brez vsake resnosti. Kaj so objektivni kriteriji? Strankarska pripadnost...? Strokovna komisija pri ministrstvu za pouk, prosveto in šport se s tem vprašanjem ni bavila in zato v vmesnem poročilu tudi ni kakih primernih ciljev in kriterijev.

Letnik se mora deliti v ločene razrede, če je 9 prijavljenih in 9 neprijavljenih otrok. V posebnih primerih bodo ločevali tudi pri nižjem številu, npr. pri 7 prijavljenih in 7 neprijavljenih otrocih.

Legenda:

1. rubrika – tednikova interpretacija koroškega „pedagoškega“ modela
polkrepko – dejanska vsebina le-tega

dr. Mirko Wakounig

TRIBUNA
BRALCEVZakaj neresno
poročanje?

Kot eden tistih, ki so 10 let doživljali in soustvarjali enotno stališče in postopanja ZSO in NSKS v šolskem vprašanju, sem globoko razočaran nad pisanjem NT (3. 6. 1988) o posvetu 30. maja 1988.

Že sam naslov „Naši ljudje so izrazili zaupanje...“ je neresničen, ker je najmanj polovica diskutantov zelo zaskrbljujoče govorila o postopanju poslanca Smolleja ali pa se izrazila proti takemu postopanju.

Poleg tega je predsednik NSKS ob zaključku izrecno poudaril, da smo bili povabljeni k informativnemu posvetu in da se o ničemer ne bo sklepalo. Res smo odšli s posveta brez kakršnegakoli sklepa!

Imam več funkcij, zato sem bo začetku svojega 15 minutnega diskusijskega prispevka poudaril, da sem tu kot zastopnik SPD „Trta“ žitara vas.

Govoril sem o svojih izkušnjah pri pogajanjih, o delu med 1983 in 1988, o šolskem vsakdanu in potrebi po izboljšanju dvojezičnega pouka, odklonil ločitev po jezikovnih kriterijih, da ne razumem Smollejevega postopanja, da ne sme glasovati v parlamentu za novi zakon,...

In glej – ker je verjetno urednik Kulmesch potreboval za ustvarjanje „javnega mnenja“ (reci: še večje zmešnjave na terenu), da bolj „vžge“ moja ZSO-funkcija, je iz mojega prispevka vzel par stavkov in jih vgradil v tekst, kakor je to rabil za „svoje“ poročilo.

Zakaj v poročilu ni nič o tem? In to, da diskutanti niso mogli razumeti, zakaj je NT poročal o „papirju podobnosti“, ko pa je bil ta le Smollejeva želja in v resnici popolnoma brez vsake vrednosti... o tem nikjer besede.

Zaključil bi z mislijo: Ne „igrajmo se“ ZSO proti NSKS!

Raje se zamislimo!

Premišljajmo o tem, kdo je imel v letih 1983 do 1988 zares boljše ideje in je pravilnejše postopal in o tem, kako bomo spet našli pot do skupnih akcij.

Kukovica Fr., ravnatelj

Predstavitev

Avstrijski kulturni inštitut v Zagrebu je pretekli četrtek v Srpski narodni knjižnici v Beogradu predstavil avstrijske založbe.

Med predstavljenimi avstrijskimi založbami je bila tudi Mohorjeva, ki jo je zastopal dipl. inž. Franc Kattinig s knjigami „Zgodovina koroških Slovencev“, „Zadnja možnost spoznati Avstrijo“ in otroškimi publikacijami.

POSVET NSKS, KKZ IN KEL O ŠOLSTVU IN SOSVETU:

Naši ljudje so izrazili zaupanje in podporo Karlu Smolletu

PISMA BRALCEV

Pojasnilo

Objava nekaj besed mojega diskusijskega prispevka na posvetu NSKS, KKZ in KEL v Našem tedniku pod popolnoma napačno sliko mojega stališča o aktualnih problemih naše narodne skupnosti.

Res je, da sem pred leti razmišljal o vstopu v sosvet, bil sem pa potem ves čas proti vstopu in to zato, ker bi z vstopom priznali nam nenaklonjeni in vsiljeni zakon o narodnih skupnostih (Volksgruppengesetz). Po mojem mnenju bi pogojen in poskusen vstop v sosvet bil le tedaj priporočljiv, če bi s tem vstopom ne priznali tega zakona in če bi bila vlada pripravljena prej izpolniti upravljene zahteve naših organizacij (trgovska akademija, otroški vrtci itd.). Ta vstop pa bi morali zagovarjati obe naši osrednji organizaciji. Prepričan sem: če v teh vprašanjih ne bomo imeli enotnega stališča, tudi ničesar ne bomo dosegli. Nastradali bomo pa prav gotovo pri samostojnih volilnih nastopih, tega naj bi se vsi odgovorni zavedali. Iz teh razlogov pozivam vse odgovorne predstavnike

naših osrednjih organizacij, da uskladijo svoja mnenja in da v javnosti enotno nastopajo ter da opustijo vse razprtije, to pa velja seveda za ene kakor za druge; „samostojni“ ukrepi nam zelo škodujejo.

Kar se pa tiče šolstva, smo lahko do dosedanjih pogovorov in razprav ter do doseženih sklepov upravičeno nezaupljivi, saj imamo, kar se tiče obljub, že slabe izkušnje z izpolnitvijo člena avstrijske državne pogodbe. Ločevanje po jezikovnih kriterijih po mojem mnenju ne more biti zdrava podlaga za enakopravno sožitje med slovensko in nemško govorečimi sodelstani na Koroškem, zato take odločitve ne morem odobravati. Ne morem si predstavljati, da bi to, kar smo leta odklanjali, kar naenkrat postalo sprejemljivo in dobro. Kar hvalijo naši nasprotniki, za nas res ne more biti dobro in koristno.

Čas bo pa tudi gotovo pokazal, če se bo na tem posvetu nakazala tako imenovana inovativna politika tudi obnesla.

Fric Kumar,

mestni svetnik, predsednik KSOO

Poročanje o posvetu

Kot udeleženec posveta NSKS, KKZ in KEL o šolstvu in sosvetu pretekli ponedeljek v Mohorjevi se sprašujem, na katerem zasedanju je bil novinar Našega tednika, ko v zadnji številki poroča o „zaupanju in podpori naših ljudi Karlu Smolletu“. Drži, da sta podpora in zaupanje politiki državnega poslanca Karla Smolleja izrazila predsednik dr. Grilc in ravnatelj dr. Vospernik.

V poročilu NT o zasedanju ni omenjeno, da je bilo na istem zborovanju slišati dosti zelo kritičnih prispevkov. Tako je npr. zastopnik Zelene alternative z ogorčenjem izrazil mnenje, da vidi po zadnjih akcijah kandidature ZA pri naslednjih deželnozborskih volitvah skorajda onemogočeno. Prav tako je predsednik KSOO kritično pripomnil, da je vesel, da v naslednjem času ni volitev na občinski ravni, ker bi bili izgledi za naše liste jako slabi.

Če se objavljajo izvlečki iz diskusije, bi bilo v smislu objektivnega poročanja, da se poda jedro izjave, ne pa stranski stavki diskutanta.

Joško Wrolich

Komu koristi
tako poročanje?

Zgovoren primer neobjektivnega poročanja „nt“ je njegovo poročilo v številki 22 od 3. junija 1988. Časopis hoče pod naslovom „Naši ljudje izrazili zaupanje in podporo Karlu Smolletu“ ustvariti sliko o posvetu NSKS, KKZ in KEL, ki dejansko sploh ne odgovarja dejstvom, in ki so jo udeleženci posveta že teden dni kasneje v rubriki „Pisma bralcev“ (glej tudi „Tribuna bralcev“) prikazali v pravi luči. Na posvetu je bilo namreč dosti zelo kritičnih prispevkov in pridržkov glede političnega nastopanja in ravnanja državnega poslanca Karla Smolleja, podporo in zaupanje njegovi politiki sta menda izrazila dr. Matevž Grilc in dr. Reginald Vospernik...

Novi šolski zakon: Kaj sploh ni upoštevano?

- Zahteva po izboljšanju političnega in reformnega vzdušja (na Koroškem), ki je neizogiben pogoj za uspešnost šolskih reform
- Zahteva po večletnih šolskih poskusih (predvsem za pouk z dvema učiteljema/učiteljicama)
- Preambule (izjave), s katerimi se zakonodajalec priznava k skupnemu pouku in se izreka proti vsaki ločitvi - pohvalno priznava dose-

danje delo učiteljev/učiteljic na dvojezičnih šolah in se zoperstavlja vsem napadom na dvojezične učitelje/učiteljice.

- Dvojezična vadnica na pedagoški akademiji v Celovcu, ki bi služila predvsem izboljšanju izobraževanja bodočih dvojezičnih učiteljev/učiteljic
- Predavanja o zgodovini in kulturi Slovencev za vse študirajoče na pedagoški akade-

miji v Celovcu

- Dopolnilno izobraževanje dvojezičnih učiteljev/učiteljic v metodiki in didaktiki dvojezičnosti in podobno
- Priznavanje zakonodajalca k vrednosti dvojezičnosti
- Ukinitev površnega in diskriminirajočega ocenjevanja znanja slovenščine prijavljenih otrok, ki služi tajnemu ugotavljanju manjšine

Wer weiß es?

Das neue Gesetz wird in gewissen Kreisen mit Genugtuung aufgenommen. Es bringt nicht viel, jedoch wenn sich die Slowenen nicht gerührt hätten, wäre es noch weniger oder nichts. Es wäre nur zu wünschen, daß alle Slowenen wieder am selben Strick ziehen. Abg. Smolle wünsche ich aufrichtig, daß er nicht zu viel enttäuscht wird.

Dr. Reginald Vospernik (Nedolja, 12. junij 88) meinte im ganzen sei ein Dialog nützlich und notwendig. Bei dem neuen Gesetz scheint er doch verunsichert zu sein, wenn er schreibt: „Die oberste Gesetzgebende Körperschaft hat nach langjährigen fachlichen Beratungen usw. ein Gesetz erlassen, das ein neues Tor öffnet – zum Untergang, zu neuen Horizonten, zu neuen Diskussionen? Wer weiß es?“

Franz Casar, Klagenfurt

Širok odmev na Strombergerjevo knjigo

Na širok odmev je naletela nedavno v založbi „Drava“ izdana študija mladega Korošca Helge Strombergerja „Die Ärzte, die Schwestern, die SS und der Tod/Zdravniki, sestre, eses in smrt“, ki so jo pretekli petek predstavili v dunajski „Concordii“.

Stromberger v svojem delu obravnava usodo duševno prizadetih bolnikov v celovski bolnišnici v času nacionalsocializma, ki so postali večinoma žrtev takomenovane „evtanazije“, se

pravi, da so jih zdravniki in bolniške sestre zavestno usmrtili, ker menda niso bili vredni življenja. Po dolgem in natančnem proučevanju sodnih aktov v celovškem deželnem sodišču Stromberger ocenjuje, da je bilo število žrtev okrog 1500. Takratni odgovorni primarij dr. Niedermaier je bil po vojni obsojen na smrt.

Toda avtor se ne omejuje samo na dejstva, temveč nudi tudi širši vpogled v razvoj psihiatrije ter razkriva tudi današnji uradni koroški

odnos do tega temnega obdobja koroške zgodovine.

Vodja Dokumentacijskega arhiva avstrijskega odpora dr. Neugebauer je orisal vso problematiko evtanazije v tretjem rajhu, ki je bila del uničevalnega sistema takratnega časa; zdravnik in publicist dr. Vogt pa je nakazal kontinuiteto, ki se nadaljuje zlasti v današnjih diskusijah o „rentabilnosti“ medicinskih ukrepov pri raznovrstnih morebitnih pacientih. Obsojil pa je tudi dejstvo, da šte-

vilni zdravniki iz časa nacionalsocializma, ki so dokazano izvajali evtanazijo, še danes zasedajo odgovorna in najvišja mesta bodisi kot primariji ali pa kot sodni izvedenci.

Ob zaključku dunajske knjižne predstavitve sta dr. Helga Mračnikar in dr. Avgustin Malle predstavila še program in delovanje svojih institucij, ki se posebno prizadevata za posredovanje in obdelavo koroške pozabljenе zgodovine.

F. Z.

Ko se povrne pomlad v deželo, tov. Janez Weiss zbira svoje zveste sopotnike na nova odkrivanja. Letos jih je kot organizator Zveze koroških partizanov odpeljal proti severu, da si ogledajo stari cesarski in pa novi republiški Dunaj. Podjetje Sienčnik je dalo na voljo svoj avtobus in izkušenega šoferja Hanzija, pa smo se v soboto sedmega maja odpeljali za nekaj dni v sončni svet. Med potjo nas je v Wienerneudorfu pričakal dr. Tone Jelen, ki nas je vse dni spremljal in nam pokazal mnogo zanimivega, kar se ob kratkih poslovnih obiskih mesta ne da videti. Seveda bi za поблиžje spoznanje veleme- sta potrebovali neprimerno več časa.

Prvo, kar smo si ogledali, je bilo podzemeljsko jezero v Hinterbrühl pri Mödlingu. Pravzaprav je to dvoje jezer, ki ležita globoko pod hribom drugo pod drugim. To so obširni rovi in podzemeljske dvorane rudnika, kjer so kopali mavec in jih je zalila voda. Med drugo svetovno vojno so s črpalkami izpraznili vse rove in jame in v izsušenih prostorih namestili proizvodnjo delov za nemška vojna letala.

Na Dunaju

dr. TONE JELEN

Kdor si hoče v kratkem času ogledati Dunaj, se mora vnaprej odločiti, kaj hoče videti, kajti sicer ne bo videl mnogo več kot kako gostilno ali kavarno od znotraj. Pripočljiv je trojni program. Pogled od zgoraj, takorekoč s ptičje perspektive, da vidi ves obseg mesta med obronki Dunajskega gozda, bregovi treh Donav in predkarpat-skimi nižinami. Drugi program naj bo ogled najvažnej-ših poslopij, predvsem tistih, ki stojijo ob Ringu, krožnem bulevarju okrog notranjega mesta.

Tam vidi državno opero, cesarski grad, muzeje, parla-ment, dramsko gledališče „Burgtheater“, mestno hišo, univerzo, borzo, Uranijo, nekdanje avstro-ogrske voj-no ministrstvo in pa še mnogo drugih stavb iz takozvane „Gründerzeit“ za časa cesarja Franca Jožefa. Seveda pa je posegel vmes že tudi moderni Dunaj z nebotačniki in super-modernimi stavbami držav-nih uradov in ustanov.

Tretji del ogledov pa naj bo posvečen zgodovinskim zanimivostim, tako ogledu cesarskega letnega dvora Schönbrunn s številnimi dvoranami z vsem razkošjem in sijajem. Razen tega ne gre pozabiti cesarskega gradu v notranjem mestu, ki ga sestavljajo različni deli iz več stoletij in zato kažejo raz-novrstnost gradbenih slogov. Seveda si je mogoče ogledati le nekaj delov, v drugih pre-delih pa so nameščeni muzeji, nacionalna biblioteka in druge ustanove.

V cesarski čas sodi seveda tudi cesarska grobnica v kripti kapucinskega samo-stana, kjer so nameščene

krste umrlih cesarjev in družinskih članov Hab-sburške družine. Srca cesar-jev pa so pokopana v Avgu-štinski cerkvi, ki je veljala za dvorno cerkev Habsburža-nov.

Ni pa videl Dunaja, kdor si ni ogledal Štefanove cerkve, ki ga Dunajčani imenujejo kratko „Steffl“, ter se ni vsaj enkrat podal po Kärntner-straBe.

O vseh teh zanimivostih nam je vodič povedal mnogo zgodovinskih podatkov o nastanku, vlogi in spremem-bah v teku časa.

Razen omenjenih zname-nitosti nismo izpustili poseb-nih atrakcij kot so živalski vrt

v Schönbrunn, obširni park z Glorietto in Neptunovim vodnjakom, pa seveda tudi Prater ne. Nihče ni hotel zamuditi vožnje z velikan-skim kolesom „Riesenrad“ in iz te višine občudovati mestno panoramo in še pose-bej živčav vrtiljakov in nešteti zabavišč pod seboj.

Posebne občutke – nekomu zabavne, drugemu ironične – je zbudil ogled takoimevane „Hundertwas-serhaus“. Pri njenem načrtovanju je umetnik Hun-dertwasser pustil plesati supermoderne kapriole umetniškega duha in tako ustvaril hišo, katero hodijo gledat turisti z vseh celin

sveta. Kako bi torej mi lahko spregledali takšno poseb-nost?

Sloviti donavski stolp in še „slovitejši“ Austria center“ smo pozdravili le mimogrede in se nato posvetili bližnji in daljnji dunajski okolici. Vsaj po imenu vsakemu Avstrijcu znano mestece Klosterneu-burg s svojim velikim samo-stanom, ustanovo svetega Leopolda Babenberžana, že zaradi tega nismo mogli izpu-stiti, ker nas je skozenj vodila pot od našega hotela „Rö-merhof“ v Tullnu proti Duna-ju. Dejstvo, da tamkajšnji redovniki pridelujejo v svojih ogromnih gospodarskih podjetjih najboljša vina daleč naokrog, nas je seveda

zvabilo v „Stiftskeller“ na četrtinko najboljše kapljice.

Ker smo bili že na poti po vinorodnih krajih, nas je naposled zvalila še Wachau, da vidimo, kje se vijejo vinske trte po kamnitih obronkih nad severnimi bregovi Donave od mesta Kremsa do Melka s slovitim samosta-nom, ki je tudi ustanova babenberških knezov nekdanje „Ostarichi“. V Melku so nam razkazali pro-store, ki so nekoč služili cesarjem za prehodno stano-vanje, če so bili na potovanju, saj so s kočijo od Dunaja do Melka potrebovali cel dan. Samostan in cerkev obnav-ljajo za veliko ustanovitevno slovesnost, ki bo naslednje leto.

Od Melka do prenovlje-nega gradu Schallaburg je samo skok in zato smo si tudi tam ogledali znamenite arkade novejšega dela ter ciklopske zidne srednjeveške trdnjave.

Kot v drugih vinorodnih krajih, velja tudi tukaj nepi-sana postava, da se ne gre domov, ne da bi obiskali kak-šen vinotoč, se pravi „Heuri-gen“. Po tem smo se ravnali tudi mi in si privoščili kapljico pristnega prav iz viničarjeve kleti. Sedli smo pod staro „prešo“ in okoli nje, kolikor pa je primanjkovalo prostora tam, smo kar cesto spremenili v „vinski hram“. Naši pevci pa so dvignili nekaj pesmi, da se je tram stiskalnice kar zamajal nad njihovimi glava-mi. Tako se je sončni dan ob Donavi končal veselo in melodično. Dan za tem pa nas je že zajelo domotožje po tožje po Koroški in podali smo se na pot proti Mariji-nemu Celju in domu. Vsaka ženska pa naj je mati ali ne, pa je s seboj vzela rdeči nagelj, poklon našega Ste-fana v spomin na skupaj pre-živeti materinski dan.

„Izletniki“ so obiskali tudi prenovljen grad Schallaburg blizu Melka ob Donavi v Nižji Avstriji.

Po zanimivih izletih in potovanjih po vzhodnih deželah, med drugim po Jugoslaviji, Romuniji, Bolgariji in lansko leto po Albaniji so se letošnji udeleženci tradicionalnega izleta Zveze koroških partizanov namenili spoznati Dunaj, njegovo širšo in daljnjo okolico. Vodil jih je odličen poznavalec geografije in zgodovine ter vsakoletni poročevalec iz teh potovanj, dunajski Slo-venec dr. Tone Jelen, ki je udeležencem z obilico znanja predstavil tudi ta, nedvomno zelo zanimiv del Avstrije, včasih nekoli prebogot, vendar nostalgčno spominjajoč na bolj ali manj slavno preteklost velike Avstro-Ogrske. Na sliki: udeleženci potovanja pred gradom Schön-brunn na Dunaju.

Je pornografija erotična, pohotna, moderna? Ali pa je pornografija razprodaja golote, „vojna propaganda proti ženskam“, „teorija posilstva“? Ali pa...?

Vsekakor odprta vprašanja, o katerih se v zadnjem času v Nemčiji pa tudi v Avstriji veliko razpravlja. Urednice feminističnega časopisa „Emma“ so namreč vnovič sprožile kampanjo proti porno-

grafiji. Izdelale so zakonski osnutek in ga s sledečo utemeljitvijo predložile najvišjim vladnim instancam: Pornografija ogroža najbolj elementarne človeške pravice žensk. Degradira jih v drugorazredne ljudi, ki se jih lahko uporablja, izkorišča, jemlje, posiljuje, muči in masakrira. Zato je nujno potrebno, da se ženske proti temu borijo, in to tudi s pomočjo zakonskih določil.

Je pornografija erotična, pohotna ali razprodaja golote?

Dejstvo je, da so se pornografija in nasilna dejanja napram ženskam v zadnjem času zaskrbljivo pomnožila. Zgleda tudi, da pornografija taka nasilna dejanja celo pospešuje. Kajti, kot kažejo znanstvene raziskave, se porno-seks prenaša tudi v odnose med zakonci: Nemalokateri moški želi oziroma zahteva od svoje žene oziroma ljubice seksualne odnose, ki segajo od mnogokrat nezaželenega oralnega in analnega odnosa vse tja do skupinskega seksa, trpinčenja in spolnega občevarja s psi. Kdor si je ogledal Pasolinijev film „120 sodomskih dni“, ki na najbolj brutalen način obtožuje nehumano fašistično gospodstvo v Mussolinijevi Italiji, lahko slutiti, kaj vse premore človeška fantazija: ženske, ki jejo iztrebke svojih mučiteljev, mladenke in mladeniči, ki kot psi drsajo po tleh in zadovoljujejo najnižje spolne nagone svojih oblastnikov, sado-orgije vse tja do bičanja, rezanja z nožem ter fizičnega uničevanja. Tako na Dunaju, pa tudi

v Celovcu, je film vzbujal nadpovprečno zanimanje. In vse kaže, da narašča potreba po kino, video in drugih predstavah, v katerih seksualnost ni več izraz ljubezni, nežnosti, temveč nasilja in brutalnosti.

„Pornografija je sistem, sadistični sistem. Prikazuje sadizem za užitek moških. V pornografiji so ženske objekt, stvar. Prikazane so v pozicijah seksualne podvrženosti... Pornografija trdi, da črнке uživajo, če jih uporabljajo kot sužnje in mučijo. Manipulira tudi z antisemitizmom. Tako trdi, da Židinke v kacetih doživljajo en orgazem za drugim, če jih trpinčijo“ pravi Andrea Dworkin, ena izmed najbolj znanih nasprotnic močno razpasene pornografske scene v Ameriki. V Nemčiji se ji pridružuje Alice Schwarzer, ki pornografijo označuje za „vojno propagando proti ženskam“. Bistvo pornografije pa vidi v prikazovanju moške oblasti nad žensko onemoglostjo, češ: „pornografija ženske žali in jih ustrahuje,

medtem ko moške heroizira in jim daje pogum. Pogum za uporabo, žaljene, posiljevanje, priklenjanje, trpinčenje in usmrčevanje.“

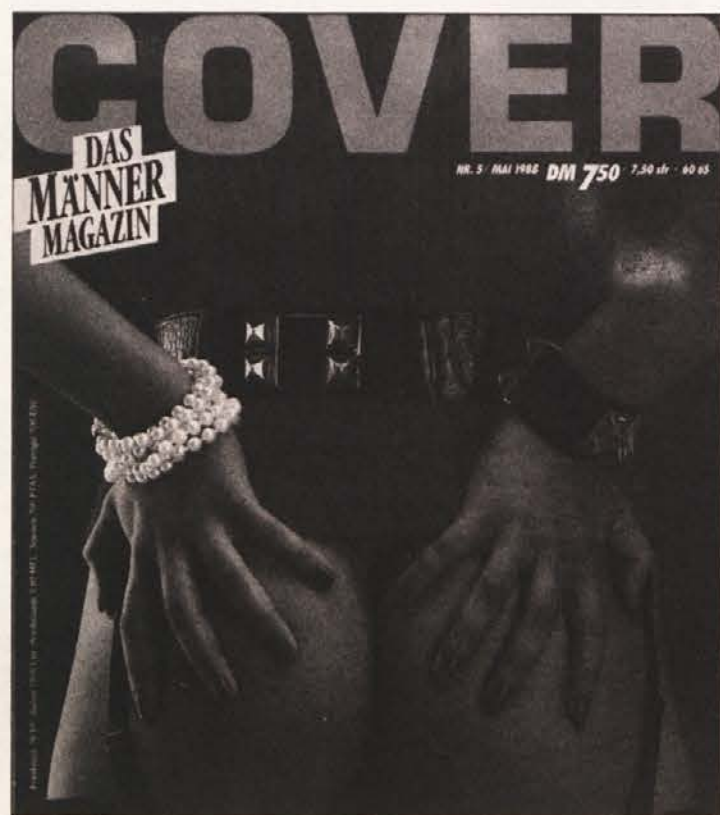
Res je, da je pornografija daleč od estetskega in erotičnega prikazovanja ljubezenskega akta, ki ga predpostavljajo človeško dostojanstveni medpartnerski odnosi. Pornografija daje prednost odnosom, v katerih je moški storilec, ženska pa žrtev.

Gre za človeško dostojanstvo žensk in kakor to protagonistke „Emme“ kaj rade spregledajo – tudi moških. Pornografija ljudem dejansko ne koristi. Vsekakor pa koristi vele-magnatom porno-industrije, ki s seksualno zavrtostjo široke množice ljudi ustvarjajo vedno večje dobičke.

Ugotovitev, s katero se strinjajo tudi mnogi kritiki protipornovskega gibanja, ki pa so kljub temu mnenja, da se pornografiji ni smiselno upirati, kaj šele zaprositi za pomoč in zaščito najvišje vladne oblasti. Zakaj?

„Ne“ k pornografiji pomeni vračati se v reakcionarne in pobožnjaške koalicije... Treba je najti pot, ki bi onemogočala poustvarjanje in posredovanje posilstva nad ženskami ne da bi ogrozila težko pridobljeno liberalnost“ (Johanna Dohnal, državna sekretarka za ženska vprašanja).

„Zakonska prepoved pornografije ne bi preprečila in bi nam vsem, ne samo moškim, le škodovala. Nadaljevala bi s konservativnim tendenčnim obratom in ga zaokrožila. In nenazadnje bi povzročila uvedbo državnih sredstev oblasti v moralnih zadevah... In tako bi imela država besedo, kajti v spornem primeru bi ta odločala,

Brez glave in brez nog. Z vabljevimi spolovili... za moške, v revijah za moške...

kaj je pornografija in kaj ne“. (Ulrich Greiner, Die Zeit št. 51).

To so mnenja, katerim se z bolj ali manj tehtnimi argumenti pridružujejo tudi osebnosti kot so to filmska producentka Valie Export, seksologa Gerti Senger in Ernst Bornemann, teoretičarke feminističnega gibanja Silvia Bovenschen, Gertrud Koch, Cora Stephan idr. Eno najbolj osporavanih vprašanj v debati o pornografiji pa je brez dvoma sledeče: Ali pornografija spodbuja akterja k temu, da ženske ponižuje, ali pa pornografija zavira njegov nagon k perverznosti. Vse kaže, da eno in drugo. Nekateri uporabljajo pornografijo, da vzbujajo svojo fantazijo in na ta način najdejo svoje zadoščenje; drugim spet pornografija ni sprostitutveno sredstvo svojih „perverzних napetosti“, temveč obratno: vzpodbuja jih k aktivnemu nasilju. Dejstvo pa je, da so ženske v naši družbi žrtve večjega nasilja kot moški. Zato sem osebno mnenja, da je treba zakonski osnutek „Emme“ kljub svojim dvoreznostim in pomanjkljivostim podpreti. Kajti pornografija kot „strategija izganjanja hudiča iz spolnega telesa“ že zdavnaj ne išče več (če je sploh kdaj iskala) lepote in zapeljivosti človeškega telesa ali pa sprostivne in osvoboditve seksualnih odnosov. Obratno. Sloni na ideologiji, ki ponižuje moške v seksualne obsedence, ki ne mislijo na drugega kot na to,

kako bi ženske izkoriščali za utešitev svojih spolnih nagonov, ženske pa v podložne žrtve, ki ne čakajo na nič drugega kot na to, da se jih penetrira, uporablja in izkorišča. Nevarnost, da bi antipornografski zakon, v napačnih (=državnih) rokah bolj ogrožal svobodo kot ostudni svet pornografije, je seveda prisotna, toda nevarnost „virusne“ in „fascinantne“ moči je po mojem še večja in celo nalezljiva. Posameznikom nudi možnost nekritične identifikacije z ljudmi, ki se jim odreka vsakršna človečnost. Identifikacijo z ljudmi torej, ki naj bi ne bili kot moški nič drugega kot perverzneži, sadisti, izkoriščevalci, kot ženske pa podložnice, mazohistke, živali. In to, kar se dandanes pod geslom „pornografija“ vedno pogostejše pošilja na tržišče, ni zgolj kaka imaginacija, predstava ali pa kako sredstvo za odvajanje perverzних energij, temveč vsakdanja praksa kot to med drugim kažejo seksualno trpinčenje, mučenje in posiljevanje režimu sovražnih ljudi v totalitarnih deželah.

Skratka: Gre za človeško dostojanstvo žensk in – kakor to protagonistke „Emme“ kaj rade spregledajo – tudi moških. Pornografija ljudem dejansko ne koristi. Vsekakor pa koristi vele-magnatom porno-industrije, ki s seksualno zavrtostjo široke množice ljudi ustvarjajo vedno večje dobičke.

Marija Jurić

Literatura: Emma Sonderband 5: Porno, izd. Alice Schwarzer, Köln 1988.

Andrea Dworkin: Pornographie. Männer beherrschen Frauen, založba Emma, Köln 1987

„Frauen und Pornographie“ (Sammelband), Konkursbuchverlag Claudia Gehrke, Tübingen (v izidu). V tej knjigi bo med drugim tudi izšel članek Core Stephan: Heim zu Mama. Ein polemisches Nachwort zu Alice Schwarzers Anti-Porno-Kampagne (ponatis glej v: Die Zeit, št. 16, 15. april 1988).

Ulrich Greiner: Das Fleisch ist nicht willig. Der Vorstoß von „Emma“ zwingt uns, eine neue Pornographie-Diskussion zu führen. V: Die Zeit, št. 51, 11. decembra 1987.

Slika: Marko Gorenc

Ljubljani

samorastniški oder uvrščajo v vrh slovenskega amaterskega gledališča nasploh.

Še poseben akcent predstavi v Ljubljani je tokrat dodal scenograf Saša Kump, ki je s črnimi pasovi na scenskih elementih simboliziral protest zoper v avstrijskem parlamentu sprejeti ločitveni zakon. Tako je predstava postala hkrati tudi izraz odpora koroških Slovencev, ki ga posreduje tudi pesem o Miklovi Zali ter znani prolog z vedno aktualno vsebino govora tedanjega predsednika.

Realistična ava v troje

Pred kratkim smo poročali o jubileju Ansambla bratov Avsenik, ki letos slavi 35-letnico obstoja. Tedaj smo naše bralce seznanili o velikih uspehih, ki ga je ta mednarodno znani instrumentalno-vokalni ansambel žel v teku zadnjih trideset let doma in v svetu. Minuli teden pa se je Slavko Avsenik s članom ansambla Francem Koširjem in organizacijskim vodjem ansambla Teom Lepicerjem mudil v Celovcu, kjer se je pogovarjal s predstavniki slovenskih javnih občil na Koroškem.

Vodja ansambla Slavko Avsenik (desno) in Franc Košir, prej godbenik, zdaj humorist in pevec ansambla

Jubilej Avsenikov

ANDREJ KOKOT

Srečanje, ki je bilo v prostorih uredništva slovenskega oddelka radia Celovec, je potekalo v izredno prisrčnem

18. junija 1988: Posebni vlak ob jubileju pelje na Ptuj

Ob 125. obletnici obstoja Koroške železnice prireja Avstrijsko-jugoslovansko društvo posebno vožnjo s starimi parnimi lokomotivami in starimi garniturami vagonov na Ptuj. V soboto, 18. junija bodo posebni vlaki odpeljali ob 6.24 uri iz Celovca na Ptuj in tja prisopihali ob 11.10 uri. Povratek s Ptuja bo ob 17. uri, ob 22.08 uri pa bo v Celovcu sprejem udeležencev s posebno atrakcijo: pripravljen bo pravi špalir z baklado.

Na poti sami pa tudi na Ptuj je pripravljen izredno zanimiv program: poleg kosila in pijače se bodo vrstili kulturni sporedi, ki jih bodo pripravila domača društva. Cena za odrasle bo znašala 490 šilingov, za mladino pa 245 šilingov. Informacije in prijave nudi Avstrijsko-jugoslovansko društvo v Celovcu, Karfreitstraße 1 (telefon: 0463/511853).

Toda tistim, ki stanujete ob progi, po kateri bodo drdrala stare garniture avstrijske in jugoslovanske železnice, niti v Celovec ni treba priti, če se boste hoteli udeležiti spominke vožnje. Na posebni vlak lahko namreč pristopite tudi med vožnjo in sicer v Grabštanju ob 6.36, Tinjah 6.47, Sinči vasi 7.05, Metlovi 7.18, Pliberku 7.30, na Prevaljah 8.05, v Pragerskem pa ob 10.51. Seveda pa se vam tudi za povratek ni treba bati: vlaki bodo tudi na poti domov ustavljali na navedenih postajah. Organizatorji upajo, da bodo vlaki polni, in da bodo udeleženci doživeli lep dan.

vzdušju. Slavko Avsenik, ki skupaj z bratom Vilkom piše melodije za svoj ansambel, je dejal, da je pot v svet našel preko koroških Slovencev. Na povabilo Slovenske prosvetne zveze je ansambel – tedaj še kot Gorenjski kvartet – leta 1954 gostoval na Koroškem in za slovenske oddaje v Celovcu posnel prve melodije. Čeprav je ansambel potem prepotoval vso Evropo, bil v Kanadi in Ameriki, so vtisi, ki so jih nabrali v teh treh desetletjih, najlepši s Koroške, pravi Slavko. Ne more pozabiti navdušenja ljudi, ki so ga kazali ob njegovih skladbah, ki so od tu našle pot v širši svet. Tako meni tudi Franc Košir, ki je poleg Slavka edini član ansambla, ki sodeluje v njem od vsega začetka. Oba se spominjata, kako so v celovškem studiu posneli pesem „Odmev z Golice“ ki ga je s senzacionalno tehniko posnel sodelavec koroškega radia Wolfgang Hani. V nemškem prostoru se je pesem uveljavila kot „Trompetenecho“.

Slavko se spominja, kako jih je nekoč, ko po turneji ni bilo več vlaka v domovino, predstojnik postaje v Področici s tovrnim vagonom

zapeljal na Jesenice. Ta in še mnogi drugi spomini jih vežejo na Koroško, ki jo bodo spet obiskali in v Dobrli vasi nastopili s samostojnim koncertom (26. junij). Avseniki pa bi radi nastopili tudi v Svatnah, Celovcu in še kje.

Beseda je tekla tudi o bodočih načrtih; pravkar so izdali novo ploščo, v pripravi je še ena, intenzivno pa se pripravljajo na jubilejne nastope doma in v tujini. Slavko Avsenik nam je tudi povedal, da je v Begunjah renoviral domačo gostilno „Pri Jožovcu“, ki ni le ena izmed najboljših domačih gostiln na Gorenjskem, ampak v hiši nastaja tudi muzej, v katerem bo razstavljeno vse, kar je v zvezi z njihovim ansamblom. Razen tega bo v Avsenikovi galeriji prostora tudi za razstave znanih likovnikov, z veseljem bo tako možnost nuditi tudi koroškim slikarjem. Možni bodo tudi koncerti in druge prireditve, na katerih bodo sodelovale tudi skupine s Koroške.

Slavko bo z bratom Vilkom in drugimi sodelavci ansambla tudi v bodoče zlagal nove melodije in z njimi razveseljeval ljubitelje lepih domačih viž. Ob tem mu želimo še mnogo uspeha.

TRIBUNA BRALCEV

Pismo uredništvu „našega tednika“

Naša Kopajnikova hiša v Tuhah je naročnica vašega tednika že iz časov angleške zasedbe, ko se je imenoval še „Koroška kronika.“

V nekem obdobju, ko je jel napadati NOB na Koroškem, pač pod idejnopoličnim vplivom pobeglih domobrancev iz Slovenije, in sta se s Slovenskim vestnikom ravšala in zmerjala kakor dva fantalina, smo že hoteli vaš tednik odpovedati, saj je z napadi na Jugoslavijo prizadel veliko škode naši narodni zavesti. – Potrpegi smo in rekli: se bo pa že spet zresnil.

In res, v dobi Solidarnostnega komiteja za naše narodne pravice, nekako od podiranja dvojezičnih krajevnih tabel (1972) pa do razbitja te odlične akcijske enotnosti vseh naših pa tudi naprednih nemškoavstrijskih organizacij, se pravi do ustanovitve KEL, smo spet upali, da bosta NSKS in ZSO v bodoče ta naš težki politični voz vlekla za isto vrv v isto smer.

Zdaj vidimo, da se NSKS (dr. M. Grilc) popolnoma prepušča nepreračunljivim političnim pustolovščinam in samoglavemu čekanju zelenega poslanca K. Smolleja in nas s tem vse skupaj spravlja v še hujšo narodno stisko, namesto da bi v našem šolskem vprašanju vladala zvestoba sklepom Koordinacijskega odbora koroških Slovencev (NSKS in ZSO). Ne samo naša družina, tudi mnogi naši sorodniki in znanci z nami vred odklanjajo Smoljevo lastnoročno barantanje z avstrijskimi političnimi strankami, ker mu niso dali vsi koroški Slovenci tega pooblastila! In mu ga tudi nikoli ne bojo dali, ker si je dovolil zgodovinsko izdajstvo nad težko skovano politično slogo (akcijsko enotnostjo) v našem ljudstvu.

Ker pa se Narodni svet s Smollejevo razprodajo našega narodnega ponosa strinja in mu „naš tednik“ še potuho daje, je naša družina sklenila vaš list odpovedati.

Ko pa boste upoštevali svarila značajnih, požrtvovalnih pripadnikov NSKS – kakor npr. M. Kerta (v Mladinskem domu nam je vsem nazorno povedal: posamezno palico lahko zlomiš, več palic skupaj pa ne moreš), bomo „naš tednik“ morda spet naročili.

S pozdravom
Tomaž Ogris st. in Tomi
Ogris ml.
9065 Tuce/Tutzach 3

Pripis uredništva:
Pismo objavljamo na izrecno željo Ogrisove družine.

Datum	Kraj	PRIREDITVE	Prireditelj
Sreda 15. 6. 20.00	Šotor v Tratten- gasse (parkirišče Rutar-Center) Beljak	„Mann ist Mann“ (Bertolt Brecht) Groteska, ki pokaže, kako je miroljubni nakladač Galy Gay postal krvoločni vojak. Zadnja predstava, č. tek	Studiobühne Beljak
Četrtek 16. 6. 19.30	UR- 109 Univerza Celovec	„DVOJEŽIČNOST IN IDENTITETA“ Predavajo: Mariola Egger, Marija Juric, Georg Gombos, Klaus Boerge- Boeckmann, Karl Michale Brunner, Dietmar Larcher,	Referat narodnih skupnosti Viso- košolske zveze Celovec
Četrtek 16. 6. 19.30	mestna hiša v Borovljah	JAVNI NASTOP UČENCEV IZ ODDELKOV BOROVLEJE, SELE, RADIŠE, ŠENTJANŽ IN SVEČE	Glasbena šola na Koroškem in SPD Borovlje
Četrtek 16. 6. od 15.00	Dolina 1, občina Grabštanj	OTROCI V LONČARSKI DELAVNICI (od 6. leta dalje) Pomaga: jim Renate.	Belladonna, (Ženska kultura in komuni- kacija)
Petek 17. 6. 19.00 c.t.	gostilna Weid- dinger Danhau- sergasse 3, 1040 Dunaj	ZADRUŽNIŠTVO – AVTOHOTNA GOSPODARSKA ORGANIZACIJA KOROŠKIH SLOVENCEV Govori: dipl. trg. Joza Habernik	Dunajski krožek
Petek 17. 6. 20.00	Gostilna Müller, Šmarten (St. Martin) Celovec	OSTBAHNKURTI dober rock and roll predprodaja vstopnic: pisarna OH in Pri Joklnu	proUNIKUM, Kulturno društvo Pri Joklnu in OH/ Kulturni referat.
Sobota 18. 6. 20.00	Katoliški dom prosvete v v Tinjah	SPOMINSKA PROSLAVA OB 15-LETNICI SMRTI PESNICE CHRISTINE LAVANT (nem.)	Sodalitas
Sobota 18. 6. 13.00	DAN ODPRTIH VRAT V LUTKOVNEM GLEDALIŠČU V LJUBLJANI odhod z avtobusi ob 13.00 izpred Mladinskega doma (Celovec, Mikschallee 4). Možnosti pristopa pri Mlečniku (Kožentava, 13.20) in na Sapotnici (13.40)		Slovenska prosvetna zveza
Sobota 18. 6. 20.00	Kulturni dom v Dobri vasi	KONCERT Nastopa: Mešani pevski zbor Srce	Slovensko prosvetno društvo Srce
Nedelja 19. 6. 15.00	Veliki javni študio Avstrij- skega radia	JUBILJENI KONCERT OB DESETLETNICI GLASBENE ŠOLE Sodelujejo: sedanjí in nekdanji učenci glasbene šole, ki študirajo glasbo na Deželnem konservatoriju v Celovcu ter na visokih šolah v Gradcu in Solnogradu	Glasbena šola na Koroškem
Torek 21. 6. 20.00	Katoliški dom prosvete v Tinjah	SLOVENSKA NARODNA SKUPINA NA KOROŠKEM (nem.) Zgodovina – kultura – aktualna situacija Predava: dr. Franc Merkač	Sodalitas
Četrtek 23. 6. 11.00	Modestov dom, Celovec	MIDSUMMER NIGHT'S DREAM OF A CURTAIN RAISER Nastopa: English student theatre Musical v dveh dejanjih. Predstava v angleščini.	Zvezna gimnazija za Slovence
	Mladinski dom SSD, Celovec	SEN KRESNE NOČI (William Shakespeare) Nastopa: gledališki krožek Mladinskega kulturnega društva srednje šole TNPU Ravne na Koroškem.	
Petek 24. 6. 20.00	Mlad. dom SSD, Miksch- allee 4	TRADICIONALNA ZAKLJUČNA PRIREDITEV Program: Igra Miloša Mikelnja: „Atomske bombe ni več“, plesni vločki, razstava	Domska skupnost Mladinskega doma SSD
Sobota 25. 6. 20.00	Gostišče Wutte, Vesele	Ribiški ples Igra: ansambel Zmeda	Podjurski ribiški klub
Nedelja 26. 6. 14.00	pri Peršmanu, Železna Kapla	TRADICIONALNO SREČANJE BORCEV IN ANTIFAŠISTOV	Zveza koroških partizanov
Nedelja 26. 6. 14.30	na gradu v Pliberku	PESEM NAS ZDRUŽUJE – DAS LIED VERBINDET UNS – SREČANJE LOVSKIH PEVSKIH ZBOROV IN ROGIŠTOV Pozdravne besede: Dr. Aripand Thurn-Valsassina, Mirko Kumer. Ob slabem vremenu bo prireditve v glavni šoli v Pliberku.	Klub prijateljev lova, SPD Edinost
Nedelja 26. 6. 20.30	dvorišče samostana v Dobri vasi	JUBILEJNI KONCERT – „35 let ansambla Slavka in Vilka Aysenik“ V sklopu turneje edini koncert na Koroškem. Ob slabem vremenu bo prireditve v šotoru pri cerkvi v Lovankah.	Dobroslake, novice.

IZLETI, POTOVANJA, LETOVANJA:

18. 6. – Posebna vožnja s parnim vlakom (Celovec-Maribor-Ptuj-Celovec). Ob 125-letnici
otvoritve prve železnice na Koroškem (1. junij 1863) in 10-letnice Delovne skupnosti Alpe-Jadran.

11. 7. – Romarsko in izobraževalno potovanje na Poljsko – Sodalitas

14. – 21. 7.: Sedemdnevno potovanje v Moskvo in Leningrad Cena: 10.020 sil. Prijave sprejemata
turišična agencija Cartrans (Micka Miškulnik, tel. 0463/51 26 80) in Stefan Pinter, tel.:
04228/28 8 74.

20. 7. do Izlet na Durmitor – Bobotov kuk (2522) 24. 7.
prireja Slovensko planinsko društvo skupaj s „PS-
Auto-Celje“. Med potjo ogled zgodovinskih mest Sarajevo, Titograd, Dubrovnik idr.
Prijave do 15. junija, sprejema jih Franci Kropivnik (tel.: 04227/27 69).

26. 8. – Ekumensko in izobraževalno potovanje v Moskvo, Leningrad in Kijev – Sodalitas.

RAZSTAVE

Grad Straßburg	Razstava ob Heminem jubileju do 26. oktobra 1988
Kulturna taberna Pri Joklnu Celovec	BLAŽ ZUPANČIČ (Ljubljana) – fotografije. – do 8. 7.
Galerija Tinje	Razstava del Janeza Kovačiča – oljnak slike, akvareli in risbe od 10. 6. – 25. 7.
Galerija Rožek	Razstava Huga Wulza Otvoritev v soboto, 11. junija 1988 ob 20. uri. Razstava bo odprta do 3. julija 1988. Obisk razstave možen ob petkih, sobotah in nedeljah od 15. do 18. ure.

Omanove štokholmske skice

Samo za tri dni so bile na ogled Omanove štokholmske skice, ki jih je umetnik začrtal v času lanskega leta v študiju umetnosti v Štokholmu in jih potem doma

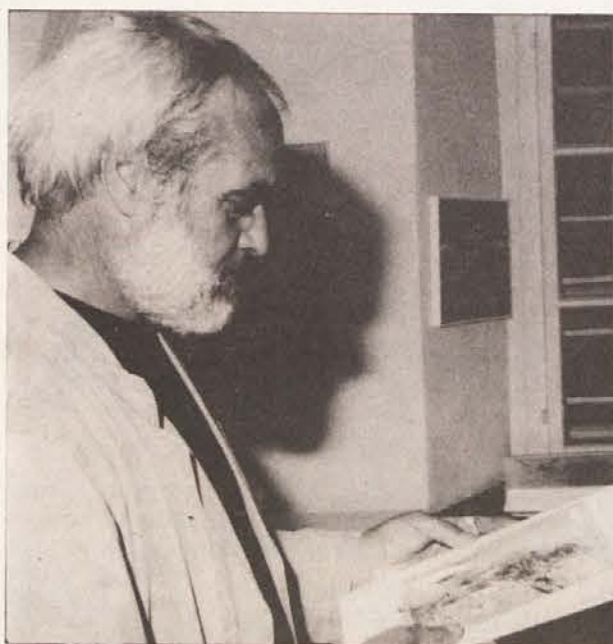
dokončal. Razstavljene so bile prejšnji teden v galeriji Carinthia v Celovcu. Tam so jih predstavili skupaj s katalogom, ki ga je izdala galerija. Gre za repro-

dukcijo imenovanega cikla slik; 40 katalogov je bilo možno kupiti skupaj s posameznimi originali skic po zelo ugodni ceni, namreč po 3.000 šilingov.

Danes se bo Oman z istim ciklom slik predstavil na ART '88 sejmu umetnosti v Baslu, ki bo odprt do 20. junija.

Valentin Oman je v zadnjih dveh letih izdelal freske in oltar v cerkvi na Plečivcu. Kot je znano, se intenzivno ukvarja z minljivostjo živega, zlasti človeka.

Sočasno je bila tudi otvoritev razstave del slikarke Penny Kaplan, ki je v ZDA oblikovala vrsto skulptur za razna javna obeležja. Umetnica se predstavlja v Celovcu s skulpturami iz kartona in papirja, pa tudi z vrsto slik. Pred razstavo v Carinthiji je umetnica razstavljala v znani galeriji SOHO 20 v New Yorku.

Valentin Oman z izvidom kataloga.

Bachmannova nagrada 1988

V Celovcu bo v času od 30. junija do 3. julija potekalo tekmovanje za Bachmannovo literarno nagrado. Kot je znano, se za to potegujejo pisci iz nemškega kulturnega prostora.

Poleg glavne nagrade v višini 150.000 šilingov podelijo še nagrado Koroške, nagrado E. Willnerja ter literarne stipendije.

Prireditelja tekmovanja oz. „Dnevov nemške literature“ sta koroški deželni študio ORF in mesto Celovec, ki imenujeta žirijo za ocenjevanje literarnih del tekmovalec in podelitev nagrad. Na razpis se je prijavilo lepo število avtorjev, od teh je žirja

(na osnovi predloženih besedil) izbrala 22 avtorjev, ki bodo sodelovali na tekmovalnem branju.

Namen tekmovanja je tudi navezovanje stikov med pisatelji, založniki in kulturnimi delavci. Odvijalo se bo v dvorani celovškega radia, ki bo dogajanje prenašal neposredno, medtem ko bo televizija prinašala posnetke. Po vsakem branju sledi diskusija o kakovosti prebranega dela, kar je zanimivo za poslušalce, čestokrat pa zna biti neprijetno za tekmovalce.

Ker Celovec ni glavno mesto le za nemško govoreče deželane, temveč tudi za pripadnike slovenske narodne skupnosti, bi bilo prav, če bi

prireditelji našli obliko tekmovanja, v katero bi vključili tudi slovenske pisce na Koroškem, ki po svoje doprinesejo h kulturni podobi naše dežele.

Vzporedno s tekmovanjem za Bachmannovo nagrado bo v Celovcu potekal tudi Teden srečanja. V tem času bodo v Celovcu in okolici razne prireditve kot so gledališke in filmske predstave, pevski srečanja in prireditve družabnega značaja, pri katerih je zaželeno tudi sodelovanje obiskovalcev, zlasti mladine. V ta namen so pripravili tudi razne nagrade, ki bodo gotovo spodbujale k številni udeležbi.

Koordinacijski odbor za letovanje otrok na morju

Viktringer Ring 26 (Vinko Kušej)

Tarviserstr. 16 (Milka Kokot)

Spoštovani starši!

Vljudo vam sporočamo, da bo

letovanje otrok na morju v Savudriji

letos v eni izmeni in sicer:

od 12. do 26. julija 1988

Koordinacijski odbor nudi:

prostore za bivanje, dnevno 5 obokov hrane, na vsakih deset do dvanajst otrok enega vzgojitelja, zdravstveno oskrbo in v primeru potrebe prevoz bolnega otroka v bolnico ter prevoz v Savudrijo in nazaj.

Cena za 14-dnevno bivanje znaša 1.600 šil., prevozni stroški 400 šil. Prijavnice dobite pri zgoraj omejenih naslovih. Zadnji rok prijave je 30. junij 1988. Ker je število prostih mest omejeno, prosimo za čimprejše prijave.

**SLOVENSKI
VESTNIK**

družba z o. j. Drava, Celovec – Borovlje. Zastopstvo za Jugoslavijo: ADIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II, p.p. 171 61000 Ljubljana. Letna naročnina: 250 avstr. šilingov; za Jugoslavijo 8000 dinarjev. Oglasi: 1/1 stran 12.000 avstr. šilingov, za Jugoslavijo 600.000 dinarjev.

Izdajatelj in založnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straže 16. Uredništvo in uprava: 9020 Celovec, Tarviser Straže 16, tel. (0 463) 51 43 00-30/31/32/33/34, teleks 42 20 86 ZSO. Glavni urednik: Ivan P. Lukan; urednika: Andrej Kokot, Andrej Mohar. Tisk: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec – Borovlje. Zastopstvo za Jugoslavijo: ADIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II, p.p. 171 61000 Ljubljana. Letna naročnina: 250 avstr. šilingov; za Jugoslavijo 8000 dinarjev. Oglasi: 1/1 stran 12.000 avstr. šilingov, za Jugoslavijo 600.000 dinarjev.

Šentprimož: obisk iz Slovenije, važno predavanje

Zadnji četrtek je 45 ravnateljov osnovnih šol iz Prekmurja obiskalo Koroško. Organizator poučnega izleta, zavod SRS za šolstvo, je skupno z Avstrijsko-jugoslovanskim društvom pripravil zelo zanimiv program.

Obisk slovenske gimnazije, Gospe svete, sprejem na konzulatu so samo nekatere točke izleta, na katerem jih je spremljal član Avstrijsko-jug. društva Janko Urank.

Zaključno srečanje pa je bilo v Kulturnem domu v Šentprimožu. S pesmijo so navzoče pozdravili člani mešanega pevskega zbora „Danica“ (lepe so bile besede

predstavnice iz MS, da ima društvo lepo ime, ki zagotavlja, da bo še dolgo obstajalo, saj ime Danica pomeni, da šele vstajamo). V imenu društva Danica in ZSO pa je obiskovalce pozdravil Mirko Wakounig in jim ob tej priložnosti tudi v kratkem orisal trenutni položaj dvojezičnega šolstva na Koroškem.

Isti večer je društvo Danica vabilo na diskusijski večer na temo „Kako turistom razlagati našo zgodovino“. Ta tema je pomembna predvsem za družine, ki imajo v poletnem času turiste. Teodor Domej, sodelavec Slovenskega znanstvenega inštituta,

je s sliko in besedo prikazal prerez naše zgodovine, opozoril pa tudi na nekatere značilnosti našega kraja. Ne smemo se prodajati turistom tako, da skrivamo naš jezik, naše navade in identiteto. Na žalost še nimamo turističnega vodiča, je dejal Domej, opozoril pa je na literaturo, ki si jo lahko nabavimo, da se tudi sami izobražujemo, ker samo če bomo sami dovolj seznanjeni z našo zgodovino, jo bomo lahko razlagali tudi drugim. Tak večer je seveda prekratek, da bi predelal vso zgodovino, bil pa je dober prvi začetek v to smer izobraževanja.

Dani

Prizor iz Brechtove komedije: „Mann ist Mann“

Študijski oder Beljak – uspešna sezona

Po hudi finančni krizi, v katero je v lanskoli sezoni zabredel, Študijski oder Beljak uspešno zaključuje letošnjo sezono. Največja usluga za to gre dr. Meschnigu, ki ni le odlični gledališki strokovnjak, marveč tudi sposoben organizator.

V minuli sezoni so v Beljaku pripravili pet premier. Predstave so bile v Kletnem gledališču in v šotoru v Trattengasse. Razen tega so imeli v gosteh tudi ansamble tujih gledaliških hiš. Letošnjo sezono so zaključili z Brechtovo komedijo „Mann ist Mann“ (zadnja predstava bo jutri, 16. junija). Ljubiteljem modernega teatra priporočamo, da si pred-

stavo ogledajo, saj je uprizoritev tega Brechtova dela izredno kvalitetna. Gre namreč za prikaz moškega, ki ni znal reči ne. Tako ga trije vojaki angleške vojske, ki se borijo v Indiji, prepričajo, da stopi na mesto četrtega vojaka Jipa, ki so ga v neki vojaški operaciji izgubili. Njega, Galy Gaya, pripeljejo tako daleč, da celo misli, da je res pogrešani vojak Jip. Za slona je torej prodal svojo dušo in se odpovedal svoji pravi identiteti. Vse se dogaja z Brechtovim značilnim cinizmom. Glavna izpoved komedije pa je, da je vsakega človeka mogoče nadomestiti. Delo je režiral izkušeni gledališnik Christoph Brück.

Pomemben dogodek v Selah

Sele bodo v nedeljo, 26. junija prizorišče pomembnega kulturnega dogodka. Tam bo namreč otvoritev izredno zanimive razstave, na kateri bodo pod naslovom

„Kmečke hiše v Selah“ pokazali značilnosti arhitekture hiš v Selah in okolici. Razstavo so pripravili inž. arh. Ignac Primožič v sodelovanju inž. arh. Gregorja Maka, Edvarda Primožiča, dr. Toneta Cevca ter drugih, ki so doprinesli k uresničitvi tega projekta.

O pripravi in izvedbi razstave so nas seznanili dr. Tone Cevc, selski župan dir. Anton Hribernik in inž. arh.

Ignac Primožič (na našem zgornjem posnetku z leve proti desni). Povedali so nam, da bo za to priložnost izšel poseben katalog s številnimi reprodukcijami in da so se za prikaz take razstave zavzeli vsi odborniki selske občine in tako doprinesli svoj delež k spoznavanju kulturne podobe selskega človeka, pokrajine, v kateri živi, ter dediščine arhitekture, ki je zrasla na domačih tleh.

V Svečah podelili 1. Einspielerjevo nagrado

Narodni svet koroških Slovencev in Kršćanska kulturna zveza sta ustanovila nagrado Andreja Einspielerja. Namenjena je osebnostim iz vrst večinskega naroda, ki imajo posebne zasluge za mirno sožitje obeh narodnosti na Koroškem. Po-

vod za ustanovitev nagrade, kot je povedal dr. Janko Zerzer, je stoletnica smrti Andreja Einspielerja, očeta slovenskega časnikarstva na Koroškem. Einspieler je bil tudi deželni poslanec, soustanovitelj Mohorjeve družbe in se je zlasti zavzemal za enakopravnost in mirno sožitje obeh narodov v deželi.

V okviru svečanosti, pri kateri so sodelovali godba na pihala iz Šmihela, mešani pevski zbor „Hrast“ iz Doberdoba in moški pevski zbor „Kočna“ iz Sveč, govorniki dr. Grilec, dr. Zerzer, drž. poslanec Smolle, Tomaž Ogris in drugi, so preteklo nedeljo v Svečah prvo Einspielerjevo nagrado podelili dr. Ernstu Waldsteinu in dr. Valentinu Inzku (na našem posnetku) za njune zasluge in delovanje v smislu mirnega sožitja.

Slovenska prosvetna zveza vabi na diskusijo

„Vrednost skupnega kulturnega prostora“

Koroški Slovenci – relikt ali enakopraven del slovenske kulture?

v četrtek, 16. 6. 1988 ob 20. uri v Mladinskem domu v Celovcu.

Diskutirajo:

Ciril Zlobec, Vladimir Kavčič, Matjaž Kmecl – Ljubljana, Ace Mermolja – Trst, Janko Zerzer, Janko Malle – Celovec.

Živahna dejavnost

Minuli teden smo v Celovcu videli najnovejšo Omanove risbe, v soboto so v Galeriji Rožek odprli razstavo znanega avstrijskega slikarja Huga Wulza, ki živi in dela v Avstriji in Italiji. Umetnika (na zgornjem posnetku) je predstavila galeristka Marija Šikoronja, ki je naglasila umetniškovo vedrost, ki veje iz njegovih del. Glavna motiva Wulzovega umetniškega sveta sta človek

in žival, ki ju prikazuje v raznih življenjskih situacijah.

Tudi v Galeriji Tinje so (pretekli petek) odprli likovno razstavo. Tam se koroški javnosti z oljnatimi slikami, akvareli in risbami predstavlja slikar Janez Kovačič iz Slovenije.

Wulz bo v Rožeku razstavaljal do 3., Kovačič v Tinjah pa do 25. julija. Priporočamo, da si razstavi ogledate.

APZ „Tone Tomšič“ gostoval v Železni Kapli

Kulturni dogodek, ki ga ne gre prezreti. Pred kratkim je v cerkvi Marije v Trnju gostoval znani Akademski pevski zbor „Tone Tomšič“ iz Ljubljane, ki že nad štirideset let goji slovensko umetno in narodno pesem. V teh obdobju je zbor izvedel številne koncerte doma in v tujini, za svoje nastope na mednarodnih tekmovanjih pa je prejel tudi številne nagrade.

Tudi koncert prejšnji petek je bil lep glasbeni užitek. Pod vodstvom Jožeta Fürsta je zbor izvajal sakralne, umetne in narodne pesmi. Repertoar je obsegal skladbe Gallusa, Ligetija in Thomsona ter slovenskih skladateljev Adamiča, Marolta, Kernjaka in drugih. Posebno so šle k srcu pesmi Rož, Podjuna, Zila, Lipa zelenela je, Vsi so venci beli; ob koncu pa je zadonela Prešernova Zdravljica.

DEVIZE / VALUTE

Devizni tečaji 13. 6. 1988

	Nakup	Prodaja
din	0.55	0.65
us \$	12.070	12.170
can \$	9.89	9.99
angl. £	21.99	22.25
ir	18.70	18.96
sfr	840.30	842.70
bfr	33.58	33.78
ff	207.01	208.89
hfl	625.31	628.19
dm	701.93	704.77
lit	0.937	0.955
dkr	184.10	185.50
nkr	191.32	192.78
skr	200.69	202.71
frnk	294.85	297.25
esc	8.40	8.76
ptas	10.58	10.74
yen	9.681	9.711

Posreduje

Zveza/Bank

Valutni tečaji 13. 6. 1988

	Nakup	Prodaja
din	0.55	0.70
us \$	11.85	12.45
can \$	9.65	10.25
angl. £	21.55	22.75
ir	18.40	19.40
sfr	830.00	850.00
bfr	32.90	34.10
ff	203.50	213.50
hfl	618.50	634.50
dm	694.10	710.50
lit	0.925	0.975
dkr	182.00	189.00
nkr	190.00	197.00
skr	197.50	204.50
frnk	291.00	302.00
esc	8.10	9.30
ptas	10.35	11.05
yen	9.45	9.75

LOTTO

2 14 15 25 26 39 (32)
brez jamstva!

TOTO

222 121 221 1X1
brez jamstva!

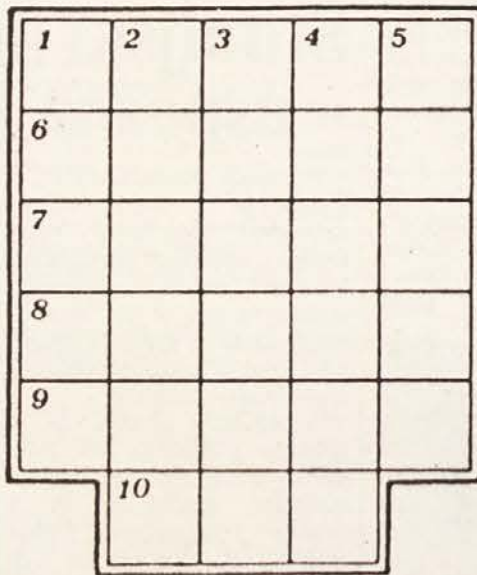
Naprej in nazaj enako

GA + JO + JO + SI + SI + ŽE + ŽE

Iz zgornjih zlogov sestavite stavek, ki se po zlogih bere naprej in nazaj enako! V pomoč pri reševanju naj bodo spodnje črtice, na katere vpišete po en zlog:

--- !

Jože Petelin

sestavil Jože Petelin

Mala križanka

VODORAVNO: 1. voznja s smučmi po strmimi, smuk, 6. iver, 7. slovenski metalurg, univerzitetni profesor v Ljubljani (Ciril); slovenska smučarka, ki je sodelovala na olimpijadi leta 1956 (Mara), 8. italijansko mesto ob reki Santerno, v bližini Bologne, 9. posebna zlitina za električne grelnike, zlasti za izdelavo posebne žice, 10. železniška tračnica.

NAVPIČNO: 1. očetov ali mamin brat, 2. telovadni element, salto, 3. hrvaški in srbski begunci iz Bosne, ki so v 16. in 17. stoletju bežali pred Turki na sever, na ozemlje pod Avstrijo ali Benetkami (njihovo središče je bilo v Senju), 4. gorski kozel; tudi veličina, ki je dana z eno samo številčno vrednostjo, nasprotje vektorja (v matematiki), 5. ime literarnega junaka Bulbe.

Rešitev križanke iz prejšnje številke

O G R S K O
P R O T O N
R A M E N A
A V A L I T
S E N I C A
K R A T E S

N A K R S T
A G R I P A
T R A M I N
R E T I N A
O M E N E K
N A R I T A

TEDENSKI HOROSKOP

LEV (23. 7. – 23. 8.)

Drznega namigovanja neke osebe ne jemljite resno. Resnica mora čimprej na dan, saj boste le tako lahko napravili konec hinavskim skrivalnicam.

DEVICA (24. 8. – 23. 9.)

Neka oseba vas želi navdušiti za ljubezen, vi pa ostajate še naprej hladnokrvni. Ne komplicirajte po nepotrebnem, prav dobro bi vam delo, če malo izprežete!

TEHTNICA (24. 9. – 23. 10.)

Poigrajte se z mislijo, da bi lahko malo več pozornosti usmerili v svojo ožjo okolico, ki vašo nervozo že težko prenaša. Nobenega razloga nimate za nezadovoljstvo, saj vas čaka prijetno presenečenje.

ŠKORPIJON (24. 10. – 22. 11.)

Nekdo vas bo hotel poslati v ogenj po žerjavico, sam pa bo sedel lepo na varnem. Ne nasedajte dobrohotnemu prilizovanju! Telefonski poziv vas bo razveselil.

STRELEC (23. 11. – 21. 12.)

Ne pustite si krasti čas s telefonskimi pogovori, kjer gre za brezvezno poigravanje. Ste na pravi poti, vaša ideja se bo kmalu uresničila. Vaša srečna številka je dvanaest.

KOZOROG (22. 12. – 20. 1.)

Obrzajte svoj temperament in ne počenajte neumnosti! Po telefonu vam bo kot glasba zazvenel simpatični glas. Termin za srečanje. Vaša srečna številka je devet.

VODNAR (21. 1. – 18. 2.)

S smelostjo se boste podali na delo, ki vas čaka. Čakajo pa vas tudi občutki sreče in gotovosti. Prijeten konec tedna boste preživeli v družbi optimistov. Vaša srečna številka je štiri.

RIBI (19. 2. – 20. 3.)

Osvobodite se svojih večnih dvomov in preidite k stvari! Z dozdavnimi prijatelji boste morali čimprej v odločilen spopad. Vaša srečna številka je trintrideset.

OVEN (21. 3. – 20. 4.)

Nekatere stvari vam bodo šle na živce, vendar se lahko s prisotnostjo duha obvladate. Vsi niso tako naivni. Vaše ambicije gojite občutljivo, da ne bo ljubosumja! Vaša srečna številka je štirideset.

BIK (21. 4. – 21. 5.)

Sledite tistemu, kar vam prišepne vaš notranji glas. Ni potrebno, da bi človek zaradi finančne nujnosti postal „majhen“. Čaka vas objem nežnosti. Vaša srečna številka je osemnajst.

DVOJČKA (22. 5. – 21. 6.)

V življenju gre mnogokrat le za masko. Kdor jo sname, si lahko nakopije posledice. Nalete boste na določene težave, ki bodo preizkušnja za vas, kaj zmorete. Vaša srečna številka je petintrideset.

RAK (22. 6. – 22. 7.)

V vaše življenje usmerite malo več svetlobe! Ne predajajte se besednemu brozganju, ki ne pelje nikamor! Do svojih najbližjih pokažite malo več prijaznosti! Vaša srečna številka je tri.

KAROLINA KOLMANIČ
Izzvenela je pesem

46

„Dobro, samo malo žličko sladkorja“, je opozarjala, ko je bil že med vrati.

Po neprespani noči se je stiska še stopnjevala. Zlovoljna je ves dan merila stanovanje po dolgem in počez. Tašča se je z otrokom raje umaknila.

Popoldne je šla k frizerju, kjer se je nekoliko umirila in brskala po raznih starih revijah. Doma pa jo je trema vedno bolj uklepala. Zasidrala se je nekje globoko in pritiskala vse do grla. Končno večer! Oblekla si je temno obleko, ki je njeno bledico še bolj poudarjala. Le bel ovrtnik je malce oživil obraz. Z očmi se je sprehodila po moževem obrazu. Kaj je iskala na njem, natančno ni vedela.

„Prosim te, zberi se! Saj si že nastopala. Mogoče pa bodo bolj kot poslušali občudovali novo obleko in pričesko“, je zbrbljal in pomenljivo pomežiknil.

Utrujene misli so se ob teh nezrelah besedah zbistrile, celo zaskalele. Odšla je v spalnico in živčno brskala po predalu. Hlastno je segla po dveh zele-

nih tabletkah apaurina. Tolažba, pravara ali moč?! Znotraj je pritiskalo in dušilo, kot bi hotelo raztrgati prsni koš. Nenadoma pa je zaščemelo v očeh. Pozabila je na novo obleko, pričesko, na vse. Legla je na posteljo in se z jokom olajšala. Solze so polzele počasi in vztrajno in se upijale v belo blazino. Moralo je preteči nekaj minut, ko so se odprla vrata. Bog, morda je le prišel, se opravičil. Ne, nič od tega. Ne ve, kdo je bil. Počasi so se vrata spet zaprla. Kako zgubljena je in žalostna! Čas je tekel neusmiljeno hitro. Sedla je na tob postelje in se prestrašila lastne podobe v ogledalu. Nabrekli in rdeče veke jo bodo izdale. Mrzla voda v kopalnici je uplahlila zatekle oči in nabrekli mešičke. Le kje je voda, ki bi izprala njeno razočaranje. Naj pokoplje vse sanje?

Težko si je priznati resnico, a takšna je; njen mož lahko spoštuje pločevino, ne pa človeka.

Tema v dvorani. Reflektor se je zapičil le v oder in tako med

gledalci in njo ustvaril mračno zaveso. Zdaj jo ošine šop svetlobe. Prikloni se. Usta suha, roke okorne in neobgljive, kolena pa še kar dovolj trdna, da lahko stopi do klavirja, udari po tipkah. Pesem zadoni. Okolost popušča, prsti se mehčajo, gibi sproščajo...

„Domovina naša je svobodna“, je za njo, tudi „Jutri gremo v napad“ je zadovoljivo potekla. Zdaj ga globok vzdih. Srce se je preselilo v grlo, strah se stopnjuje ob lpavčevi „Slovenec sem“. Štiriglasno in tisti basovski ključ, tu se je vedno zatikalo. In zdaj se je; že na začetku. Konec!

Tla so se začela umikati. Noge nekam drseti. Obraz je zalila rdečica. Zbežala je z odra. Pevci so najbrž ostali. Nihče je ne ustavlja, ne prosi. Ven, ven jo žene. Koraki se opotekajo v temni dvorani. Šele v hodniku, kjer pograbi svoj plašč in torbico, si za trenutek oddahne. Mraz zbistri misli, a kaj, ko je v možganih prostor samo za tisto disharmonijo pri refrenu. Stiska ustnice in prsti se zajedajo v

dlani. Noge se z enakomernimi dolgimi koraki premikajo; nese jo domov. In tega se najbolj boji. Priznati tašči! Ah, kaj priznati! Že nocoj se bo novica zatekla v vsako hišo kakor plaz. In Lojzetu Pogačarju se ni nikoli pripetilo. Ne, če bi se, bi ji že kdo povedal.

Prvi avtomobili jo začno prehitevati. Ostri žarometi. Hodila je tik ob robu ceste, zato je niso motili. Zatajevane in zaostale solze so drle po mrzlih licih. Ni jih prestrezala. Potem se je cesta pogreznila v temo. Vera se je začela vzpenjati v hrib. Izza ovinka je počasi pripeljal avto. Začel je zavirati. Kdo bi utegnil biti? Njena mrzla roka je šla čez moker obraz. Vzpetina je zahtevala naporno hojo in koraki so se upočasnili. Avto jo je prehitel. Nagonsko se je ozrla le na registracijo. Ni bila domača. Za ovinkom jo je čakalo vozilo. Skušala ga je obiti na levi, saj je stal čisto ob desnem jarku. Izstopil je neznanec. Stal je tik pri vratih. Luči so osvetljevale cesto pred seboj, zato obraza ni razločila. Zaznala je visoko zvrneno postavo. In to možko bitje, ki ji je nenadoma stopilo na pot, je spregovorilo z mehkim, morda narejeno prijaznim glasom: „Prisedite. Domov vas odpeljem.“

„Ne, hvala. Samo še nekaj korakov.“

„Še kakšnih deset minut hitre hoje, vem.“

„A, čudno!“

„Ni. Poznam vas. Tam zgoraj imam gorice in majhen vikend. Ker sem bil ravno tu, sem šel še na proslavo.“

„Lahko noč!“ je še zmogla izdavi iz sebe.

„Počakajte! Včasih je treba izgubiti boj, da se lahko veselijo zmage“, je govoril z dvignjenim glasom, ko ga skoraj ni več razumela, le slutila je besede.

Besede niso imele teže ne vrednosti. Nenahna napetost in zdaj še neki lažni tolažnik, vse jo je tako izčrpalo, da se je nenadoma, skoraj pred domačo hišo, zrušil tisti strašni zid in njen obup se je sprevrgel v ravnodušje. Z nekim čudnim mirom je odprla vrata in prižgala luč. Tašča in Igor sta že spala.

Vera je sedla za hip in spustila obraz na roke. Nato pa je spodbujena od neke neznane sile stopila k štedilniku, si postavila kavo in zasikala predse: „Pojd k hudiču, zbor! Zaradi tega se svet ne bo podrl in če, naj se!“

(dalje prihodnjič)

15.-21. 6.

TV AVSTRIJA 1

TV AVSTRIJA 2

TV LJUBLJANA

V TEM TEDNU NA TELEVIZIJI

SR

10.30 Smrtonostni žarki dr. Mabuseja; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Nekoč je bil človek; 17.30 Pustolovščine Toma Sawyerja in Huckleberryja Finna; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.30 Matlock; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Tovariš Don Camillo; 22.00 Ocean v plamenih; 23.30 FBI.

16.00 Wurlitzer; 17.10 Nogomet – evropsko prvenstvo; v odmoru lokalni TV-sporod; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Novo v znanosti; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Bavarska in Avstrija; 21.15 Shalom-proga; 21.50 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.22 Pomnenje; 23.20 Šport.

9.00 Poletna noč; 16.35 Videostrani; 16.50 Deček z zelenimi prsti; 17.15 EP v nogometu – Anglija:Nizozemska; 19.18 Videostrani; 19.30 Dnevnik; 19.55 Vreme; 20.05 Ciklus filmov W. Wylerja: Dodsworth; 21.45 Dnevnik; 22.05 Poletna noč; Beg v neznano; Garfield; 1.05 Videostrani.

ČE

10.30 Tovariš Don Camillo; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Inšpektor Gadbet; 17.30 Divji lovec; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Matlock; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Tele-as; 21.55 Vse za tvojo srečo; 23.10 Mannix.

16.00 Wurlitzer; 17.15 Srečanje z živaljo in človekom; 18.00 1-2-X (nogomet in toto); 18.30 Lokalni TV-sporod; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Notranje-politični report; 21.05 Dinastija – Denverjev klan; 21.55 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.22 Klub 2.

9.00 Poletna noč; 16.10 Videostrani; 16.25 Atletski miting; 18.30 Indijske legende; 18.50 Risanka; 18.55 Videostrani; 19.30 Dnevnik; 19.55 Vreme; 20.05 Tednik; 21.10 S. Parke: Izgube; 22.00 Dnevnik; 22.15 Poletna noč; Beg v neznano; Kdo bo nosil hlače; 1.15 Videostrani.

PE

10.30 Vse za tvojo srečo; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Kalimero; 17.30 Okoli sveta; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Matlock; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Vertigo – iz kraljestva mrtvih; 22.25 Poslednje povelje; Aktualno.

16.00 Wurlitzer; 16.45 Hotel; 17.30 Poslednje obzore; 18.00 2X7 dni sporeda na 2 kanalih; 18.30 Lokalni TV-sporod; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.13 Nogomet – evropsko prvenstvo; 22.50 Sodoma in Gomora; 0.30 Mlinar in njegov otrok.

9.00 Poletna noč; 17.45 Videostrani; 18.00 V znamenju dvojčkov; 18.15 Grizli Adams; 18.45 Risanka; 18.55 Videostrani; 19.30 Dnevnik; 19.59 Zrcalo tedna; 20.20 Gospa Monsorj-ska; 21.15 Halo, Berlin; 21.55 Dnevnik; 22.15 Poletna noč; Schwarzwaldska klinika; 0.00 Blaznež; 1.35 Videostrani.

SO

10.35 Dva prijazna debeluha; 16.00 Otroški Wurlitzer; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Risati – slikati – oblikovati; 17.30 Pet prijateljev; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Šport; 19.00 Veselo v soboto; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Varite, varite; 21.55 Zlati časi; 22.50 Lesni turnir amaterjev; Kladiivo.

10.30 Medijski pogovori; 15.00 Šport; 17.15 Narodna glasba iz Avstrije; 18.00 Trailer; 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Izgubljeni v prostoru; 21.45 Šport; 22.15 Milijonski rop v San Francisku; 0.00 Aktualno.

9.00 Poletna noč; 10.55 Jubilejna teveteka; 13.45 Radovedni taček; 14.05 V znamenju dvojčkov; 14.20 Mala Nada; 14.50 Miškolin – Miškolin pestuje; 15.00 Republiška revija MPZ Zagorje; 15.30 EP v nogometu; 18.45 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.30 Ned Kelly; 22.30 Poletna noč.

NE

9.00 Poročila; 9.50 Rojstni kraji srednje Evrope: Krakov; 11.00 Ura tiska; 14.25 Samo ne biti milijonar; 16.00 Poročila za otroke; 16.35 Vojna ježev; 17.40 X-razsežno; 19.20 Žrebanje lota; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Ponarejevalec; 21.50 David ubije Goliata; 22.30 One mo'time.

9.05 Risanke; 9.10 Goetejevo potovanje v Italijo; 13.35 Sodobniki: Hilde Spiel; 14.30 Športno popoldne; 17.15 Klub seniorjev; 18.00 Medium; 18.30 Slika Avstrije; 18.55 Šport; 21.00 Cirkus jutri; 22.00 Vem, da veš, da vem; 23.50 Aktualno.

9.55 Videostrani; 10.05 Živ žav; 11.00 Grizli Adams; 11.30 Domači ansambli; 12.00 Kmetijska oddaja; 15.35 Videostrani; 15.50 Sinovi in hčere steklarja Jakoba; 18.15 Slovenci v zamejstvu; 18.45 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 Moški v srebrnem suknjiču; 21.10 Zdravo; Videostrani.

PO

10.30 Vertigo – iz kraljestva smrti; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.30 Kamen Marka Pola; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Matlock; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Šport v ponedeljek; 21.15 Magnum; Manj trpljenja za manj živali; 22.45 Noči v španskih vrtovih; Čar ljubezni.

16.00 Wurlitzer; 17.30 Škotska; 18.00 Lindenstraße; 18.30 Lokalni TV-sporod; 19.00 Čas v sliki; Kulturni žurnal; 20.15 Dediči ljubezni; 21.00 Novo v kinu; 21.15 Šiling – gospodarski magazin; 21.50 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.22 Moja draga vranja mati; 0.25 Aktualno; The Munsters.

9.00 Poletna noč; 17.45 Videostrani; 18.00 Radovedni taček; 18.15 Mala Nada; 18.45 Risanka; 18.55 Videostrani; 19.00 Vreme; 19.01 Obzornik; 19.30 Dnevnik; 20.05 Joe Wilson; 20.55 Osmi dan; 21.35 Dnevnik; 21.55 Poletna noč; Schwarzwaldska klinika; Alo, alo; 0.55 Videostrani.

TO

10.30 Samo ne biti milijonar; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Viki in silaki; 17.30 Tudi šala mora biti; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Matlock; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Hopala; 21.07 Ženska v Benetkah; 22.00 Vražja igra; 23.40 Aktualno; 23.45 Big Valley.

16.00 Wurlitzer; 17.30 Orientacija; 18.00 Superflip; 18.30 Lokalni TV-sporod; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.13 Nogomet – evropsko prvenstvo; 22.00 Čas v sliki; 22.22 Kavarna Central.

9.00 Poletna noč; 18.10 Videostrani; 18.25 Pamet je boljše kot žamet; 18.30 Postojnska jama; 18.45 Risanka; 18.55 Videostrani; 19.30 Dnevnik; 20.05 Najlepši dan v življenju Ivana Kiska; 21.00 Aktualno; turizem; 22.30 Dnevnik; 22.50 Poletna noč; Schwarzwaldska klinika; Nenavadne zgodbe.

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE
18.10-19.00

Sreda, 15. 6.
Dobra volja
je najboljša

Voščila (M. Hartmann)

Četrtek, 16. 6.
Rož-Podjuna-Zilja

Nedelja, 19. 6.
10 let Glasbene šole na Koroškem – Jubilejni koncert (časovno premaknjen posnetek prireditve v ORF-teatru)

Petek, 17. 6.
Koroški liki
(R. Vospernik)
Jezikovni pogovori
(J. Messner)

Ponedeljek, 20. 6.
77 let za čebele – 90 letni Anton Vejniki, pd. Grubelnik s Kort ima še zdrav rod v čebelnjaku

Sobota, 18. 6.
Duhovni nagovor
(Stanko Olip, žpk. v Štebnu pri Maloščah)

Torek, 21. 6.
Partnerski magazin

Jubilejni koncert Glasbene šole na Koroškem; Uspehi in tragedije nogometnih prvenstev

Ob zaključku šolskega leta vabijo učenci Glasbene šole na Koroškem na številne zaključne koncerte. Z javnimi nastopi omogočajo vpogled v razvito dejavnost šole, ki prav letos praznuje 10-letnico obstoja. Jubilejni koncert bo v nedeljo, 19. 6. 1988 v celošolskem ORF-teatru s pričetkom ob 15. uri. Časovno premaknjen posnetek prireditve boste lahko poslušali v slovenskem radijskem sporedu ob 18.10.

V petek, 10. 6. se je v ZRN pričelo evropsko nogometno prvenstvo z osmimi trenutno najboljšimi evropskimi reprezentancami. Prav iz tega razloga se je letos že nekoliko prej končalo nogometno prvenstvo na Koroškem. V koroški ligi so že odigrali zadnje kolo, v nižjih razredih pa ga bodo konec tega tedna. Kako so se odrezali slovenski žogobrci, bomo analizirali v oddaji v torek, 21. 6. 1988. Uspehi in tragedije ob zaključku nogometnih prvenstev je naslov oddaje, ki jo pripravlja Marjan Velik.

Don Camillo in Peppone...

Sreda, 15. 6. 1988, TV A1, 20.15 – Don Camillo (Fernandel) in Peppone (Gino Cervi) le težko sodelujeta. Camillo so preveč pri srcu svoje ovčice, zato jih niti za kratek čas ne prepusti usodi Peppone. Ko se Peppone z delegacijo mestnih svetnikov odpravlja v Moskvo, prepozno spozna Don Camillovo prevaro. Le-ta se namreč pridruži veseli družini kot „tovariš Don Camillo“, ki ima za vsak slučaj tudi partijsko knjižico.

TV nasilje

Sobota, 18. 6. 1988, TV A2, 10.30 – Strokovnjaki že dolgo svarijo pred posledicami nasilja in agresije, ki jih posreduje televizija. Prav temu problemu je namenjena oddaja, ki je nastala v okviru „Pogovorov o javnih obličih '88“ v Linzu. Sami se torej prepričajte o vplivu nasilja na TV.

Alternative

Ponedeljek, 20. 6. 1988, TV A1, 22.00 – Kljub množičnim protestom znanost še slej ko prej množično izvaja poskuse z živalmi. Dieter Stengel v dokumentaciji išče alternative za poskuse z živalmi, s katerimi bi lahko preprečili mnogokrat strašno početje v laboratorijih.

Psihološka študija zakona

Sreda, 15. 6. 1988, TV LJ1, 20.05 – „Dodsworth“ je psihološka študija starejšega zakonskega para, ki je skupaj preživel vrsto let, ne da bi se bil zares spoznal. Drug drugemu se začeta razkrivati šele na potovanju po Evropi. Zveza dveh, ki naj bi bila trdna, začne razpadati. Razkrivata se dve samostojni osebnosti z različnimi željami, nagnjenji in hotenji. Občutljiva tema je v natančno premišljenem scenariju prepričljivo zaživela na filmskem platnu predvsem po zaslugi dobrih posnetkov in odlične igre glavnih nastopajočih. V vlogi Dodswortha nastopa Walter Huson, lik njegove žene pa je zaigrala Ruth Chatterton.

Najstarejši nemi film

Petek, 17. 6. 1988, TV A2, 0.30 – „Mlinar in njegov otrok“ je najstarejši še ohranjeni avstrijski nemi film. Ustvaril ga je Benjamin Salomo Raupach, krstna predstava pa je bila 1830 v dunajskem Burgteatru. Bil je najbolj priljubljen film tedanjega časa, zato so ga nešteto prikazovali takrat tako željnemu občinstvu.

Sodoma in Gomora

Petek, 17. 6. 1988, TV A2, 22.50 – Mati prišli hčerko v poroko s starejšim moškim. Nesrečna zaradi tega se hčerka speča s sinom svojega moža. S tem privede svojega zaročenca na rob obupa. V to zgodbo je vpleteno paralelno dogajanje, ki z bibličnimi motivi analogno razlaga dogodke tega tako čudno zamotanega položaja.

Kdo je neznani storilec?

Petek, 17. 6. 1988, TV LJ1, 0.00 – Poljski film „Blaznež“ je kriminalka v njenem najboljšem pomenu. Žanr, ki je sicer pogost predvsem v angleških in ameriških produkcijah, občasno vendar dobiva osvežitve tudi od drugih.

Zaplet filma je nadvse preprost in učinkovit. Med množico ljudi je bilo ubito dekle. O storilcu ni sledu. Nekaj dni pozneje je v podobnih okoliščinah ubit urar. Kapetan Zawada je pred težko nalogo, predvsem, ker ni konec skrivnostnih umorov. Sled vendarle najde in gledalcu odkrije zločinca – duševnega bolnika, ki se pripravlja na uboj nove žrtve...

Halo, Berlin Paris, 1923

Petek, 17. 6. 1988, TV LJ1, 21.15 – RTV Ljubljana in televizijska ekipa NDR sta skupaj posneli nekaj oddaj o življenju in kulturnem dogajanju v Nemški demokratični republiki. V tej oddaji bodo na temo, kako vidijo sebe in svoje mesto, sodelovali predvsem prebivalci Berlina.

Sobota, 18. 6. 1988, TV A2, 20.15 – Po romanu Ernesta Hemingwayja „Sonce vzhaja in zahaja“ je režiser James Goldstone posnel film „Izgubljeni in preleteli“. Prikazuje skupino mladih tujcev v Parizu leta 1923. Prišli so v mesto, da bi naredili domovino del zapravljenega življenja.

Kdo igra najboljši nogomet?

**SLOVENSKI
VESTNIK**
ŠPORT

V Nemčiji se je prejšnji teden začelo evropsko nogometno prvenstvo. V začetni tekmi je Anglija podlegla Irski. Bomo doživeli še več takšnih presenečenj?

Evropsko prvenstvo traja še nekaj dni, pa je že kar na začetku postalo dosti sporno. Najprej so se razburjali Italijani, da je sodnik podaril ZR Nemčiji neodločeno (1:1), nato so moža v črnem preklinjali Danci, ker je menda spregledal nedovoljen položaj španskega napadalca, tako da je Danska izgubila z 2:3.

Nato je posegla policija, ki je morala pred britanskim derbijem med Irsko in Anglijo spraviti skoraj sto navijačev v celice na strelništev, nato pa zajela še nekaj razgrajačev. Povrh tega pa se je tekma končala s povsem

nepričakovanim izidom, saj je zadetek Houghtona v 7. minuti pomenil tudi že zmago za Irsko.

Dosedanji višek gotovo predstavlja tekma med Sovjetsko zvezo in Nizozemsko, ki pa se je tudi vsaj glede na igro – končala s presenetljivim izidom. Sovjetska zveza je namreč iz prvega resnega protinapada dosegla zmagoviti gol (strellec: Raz). Nizozemska je nato silovito pritiskala, toda ni uspela izenačiti. Naj omenimo še to, da je interes za evropsko prvenstvo velik, ter da zato cveti predvsem tudi prodaja kart na „črni borzi“.

Anatolij Demijanenko (Sovjetska zveza) in Jan Wouters (Nizozemska) se borita za žogo. Zmagali pa so Sovjeti.

TERMINI

NOGOMET

Sobota, 18. 6. 1988: ATUS Borovlje – WSG Radenthein (18), Šentjakob – Tristach (18), Šmihel – Frantschach (18), Dobrla vas – KAC (18), Gurnitz – Globasnica (17.30), Sele – Reichenfels (17.30), Železna Kapla – Velikovec (17.30), Galicija – St. Paul (17.30).

KARATE

Nedelja, 19. 6. 1988: Mednarodni turnir SSK Obir v Železni Kapli (glavna šola, 14).

RAZNO

Nedelja, od 19. 6. do 22. 6. 1988: Letne mladinske igre Alpe – Jadran, (Trient).

WAC postal koroški prvak

Moštvo WAC je v zadnjem kolu prvenstva koroške lige le še osvojilo naslov prvaka. Najhujši tekmelec Rapid Lienz je sicer zmagal v Magdalenu kar s 7 : 1, toda Mario Pihorner, ki je še lani igral za SAK, je v Šmohorju odločil prvenstvo v korist WAC. S silovitim strelom je dosegel zmagoviti gol Wolfsberžanov, ki so tako premagali Šmohor s 3 : 2 in s točko prednosti postali koroški prvak.

Slovenski atletski klub je torej omogočil WAC zmago v prvenstvu, saj je pred nekaj tedni premagal Lienz. Slovenski nogometaši sami pa so svoj cilj dosegli: tudi v naslednjem letu bodo igrali v tekmovalstvu za avstrijski nogometni pokal. Zadnje tekmo pa je SAK odigral v stilu poletne tekme, kljub temu pa

je zmagal proti SV Šentvid z 2 : 0. Gole v zadnji sezonski tekmi sta dosegla Lojze Sadjak in Blajs in zagotovila SAK šesto mesto v zaključni tabeli.

Še vedno napeto ostaja prvenstvo v spodnji ligi-zahod, kjer bodo konec tega tedna odigrali zadnje kolo. ATUS iz Borovelj je nepričakovano podlegel v Lienzu, Dellach pa je zmagal v Bilčovsu kar s 6 : 1. Tako zdaj torej vodi Dellach, ker ima boljše razmerje v golih. Hkrati pa velja tudi za favorita, saj igra zadnje tekmo s predzadnjim Obermillstatom doma, medtem ko pride v Borovlje tretji na lestvici Radenthein. Bilčovščani sami pa so si gotovo drugače predstavljali tekmo z Dellachom, saj bi radi pomagali

Borovljam. Toda očitno je negativno vplivalo tudi dejstvo, da se je Bilčovs že rešil pred izpadom in tako zaigral precej brezbrizno.

Brez volje pa so igrali tudi Selani, ki so zgubili v Velikovecu kar s 7 : 1. Poraz pa bi bil lahko še hujši, če ne bi rezervni vratar Uznik ubranil več lepih strelav in celo enajstmetrovko. Globasnica, še vedno upa, saj je po zmagi proti Grebinju (2 : 1) še vedno na odrešilnem predpredzadnjem mestu. Železna Kapla je tokrat podlegla s 3 : 0 v Žitavi, Galicija pa v Žrelcu z 2 : 0.

Ostajajo še porazi moštev v spodnji ligi-vzhod: Šmihel je zabil proti ASK v Celovcu, Klopini doma proti ASV, Dobrla vas pa v Mostiču. Vse tri ekipe so podlele z 0 : 1.

Koroška liga

1. WAC	26	15	8	3	64:27	38
2. Lienz	26	15	7	4	64:20	37
3. Breže	26	14	6	6	45:22	34
4. Trg	26	13	7	6	51:32	33
5. Pliberk	26	10	9	7	44:32	29
6. SAK	26	12	5	9	37:28	29
7. Matrei	26	10	8	8	41:36	28
8. Wolfsberg	26	12	2	12	31:45	26
9. Mölital	26	9	5	12	22:33	23
10. Magdalen	26	6	9	11	24:41	21
11. SV Šentvid	26	6	9	11	19:44	21
12. Šmohor	26	7	5	14	33:53	19
13. VSV Beljak	26	6	5	15	32:46	17
14. Irschen	26	2	5	19	16:64	9

Spodnja liga-vzhod

1. Wietersdorf	25	17	4	4	48:19	38
2. Dobrla vas	25	13	7	5	41:23	33
3. Treibach	25	13	5	7	59:40	31
4. Mostič	25	12	7	6	41:32	31
5. Šentandraž	25	10	10	5	36:26	30
6. ASK Celovec	25	10	9	6	42:36	29
7. St. Leonhard	25	10	9	6	35:32	29
8. Klopini	25	7	13	5	25:24	27
9. Ruda	25	6	11	8	33:35	23
10. Šmihel	25	6	8	11	28:46	20
11. ASV Celovec	25	5	9	11	23:33	19
12. SCA Šentvid	25	6	6	13	38:44	18
13. KAC Celovec	25	2	7	16	19:46	11
14. Frantschach	25	2	7	16	20:52	11

Spodnja liga-zahod

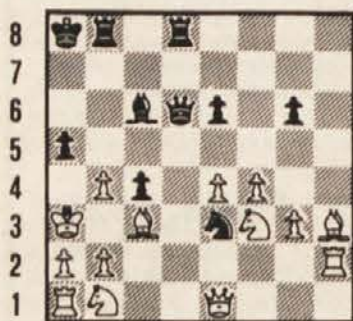
1. Dellach	25	13	10	2	49:20	36
2. Borovlje	25	15	6	4	48:24	36
3. Radenthein	25	12	5	8	49:36	29
4. ASV Lienz	25	11	7	7	37:39	29
5. Šentjakob	25	10	7	8	34:33	27
6. Weißenst.	25	8	10	7	35:24	26
7. Rožek	25	10	6	9	37:36	26
8. Lendorf	25	9	5	11	37:36	23
9. Treffen	25	8	7	10	30:23	23
10. Baško jezero	25	8	6	11	31:32	22
11. Bilčovs	25	7	7	11	34:45	21
12. Brnca	25	5	10	10	28:35	20
13. Obermillst.	25	3	10	12	29:47	16
14. Tristach	25	5	6	14	25:57	16

ŠAHOVSKA RUBRIKA

Silvo Kovač

Šahovska naloga št.: 44

KOKINEN – KOSANEN
Helsinki 1988

Beli kralj si je pred napadom črnih figur poiskal zatočišče na daminem krilu, kjer so mu v pomoč tudi nekatere bele figure. Položaj črnih figur je ugodnejši in aktivnejši, kljub materialni prednosti belega, in to v nadaljevanju črni, ki je na

potezi, tudi učinkovito izkoristi.

Reševalci, poiščete to najkrajšo in učinkovito pot do zmage črnega!

Rešitev naloge št.: 43

Da bo belemu uspelo spremeniti pozicijsko prednost v zmago, se takoj odloči s potezo **1.Lf7!** zamenjati skakača – važno obrambno figuro v črnem taboru. Po **1...Df7** sledi nepričakovani skok skakača na polje g5 **2.Sg5!**. Beli žrtvuje trdnjavo na g liniji in obenem dvakrat napada šibko točko h7 v črnem taboru. **2...Dg6**: Črni mora vzeti trdnjavo in braniti mat na polju h7, toda sedaj ga čaka neprijetno presenečenje **3.Dh7!** **Dh7: 4.Sf7 mat!**

Milan Hribernik dobitnik pokala Vrbskega jezera

Milan Hribernik, ki bo zastopal Avstrijo na svetovnem prvenstvu v karateju, je uspešen tudi v kick-boksu. Na turnirju za pokal Vrbskega jezera je zmagal v kategoriji do 74 kg, ekipno pa je skupaj z bratom Mirkom in Friedrichom Wassertheurerjem dosegel 4. mesto. Mirko pa je bil v kategoriji do 69 kg tretji.

Čestitamo!

Član šahovskega moštva SŠZ/Cartrans Robert Hedenik se je v soboto poročil z Marijo Krušicevo. V imenu šahovskega društva sta zakoncema predala majhno darilce Ivan P. Lukan in Franci Rulitz. Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo Slovenskega vestnika!

Silvo Kovač,

... dolgoletni strokovni urednik „šahovske rubrike“ v našem listu, bo v tekmovalni sezoni 1988/89 bistveno okrepil šahovsko ekipo Slovenske športne zveze/Cartrans I v koroški spodnji ligi. Kovač (slika zgoraj) je mojstrski kandidat in stanuje v Idriji. Za SŠZ/Cartrans I bo igral na prvi deski (Elo 2200).

1. razred D

1. Žitara vas	25	15	7	3	39:14	37
2. Žrelec	25	14	8	3	62:18	36
3. Velikovec	24	16	3	5	46:27	35
4. Sele	25	11	8	6	32:33	30
5. Galicija	25	9	6	10	25:26	24
6. Grebinj	25	8	7	10	35:34	23
7. Sinča vas	25	9	4	12	32:33	22
8. Šentpavel	25	9	4	12	41:48	22
9. Podkarnos	24	6	10	8	24:32	22
10. Zel. Kapla	25	9	3	13	32:41	21
11. Metlova	25	8	5	12	27:40	21
12. Globasnica	25	7	6	12	37:43	20
13. Reichenfels	25	9	2	14	36:49	20
14. St. Stefan	25	4	7	14	27:57	15